

HRVATSKI SABOR

KLASA: 021-12/21-09/86

URBROJ: 65-21-02

Zagreb, 23. prosinca 2021.

Hs**NP*021-12/21-09/86*65-21-02**Hs

ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA HRVATSKOGA SABORA

PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA RADNIH TIJELA

Na temelju članka 33. stavka 1. podstavka 3. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Izvješće o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Republike Hrvatske*, koje je predsjedniku Hrvatskoga sabora u skladu s odredbama članaka 16. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju ("Narodne novine", broj 25/19), dostavio Državni ured za reviziju, aktom od 22. prosinca 2021. godine.

U radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela u ime Državnog ureda za reviziju, sudjelovat će mr. Ivan Klešić, glavni državni revizor.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno: 22-12-2021 DOSTAVLJEN	
Klasifikacijska oznaka:	Org. jed.
021-12/21-09/EE	GJ
Urudžbeni broj:	Pri. Vrij.
613-21-01	1/CD

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

KLASA: 003-05/21-05/1
URBROJ: 613-01-01-21-20

Zagreb, 22. prosinca 2021.

Hs*NP*021-12/21-09/66*613-21-01*Hs

HRVATSKI SABOR
n/p Gordan Jandroković, predsjednik

Predmet: dostava Izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti
upravljanje komunalnom infrastrukturom u
jedinicama lokalne samouprave
na području Republike Hrvatske

Poštovani,

u skladu s odredbom članka 16. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), u prilogu se dostavlja Objedinjeno izvješće o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanje komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Republike Hrvatske, u čijem je prilogu 20 pojedinačnih izvješća.

U radu Hrvatskog sabora i njegovih radnih tijela, u ime Državnog ureda za reviziju, sudjelovat će mr. Ivan Klešić, dipl. oec., glavni državni revizor.

S poštovanjem

GLAVNI DRŽAVNI REVIZOR

mr. Ivan Klešić, dipl. oec.

MZ 2009.81.6

Prilog: kao u dopisu

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

**Objedinjeno izvješće
o obavljenim
revizijama učinkovitosti**

**Upravljanje komunalnom
infrastrukturom u
jedinicama lokalne
samouprave na području
Republike Hrvatske**

Zagreb, prosinac 2021.

Revizija - UKRATKO

Revizijom je obuhvaćeno
**537 jedinica lokalne
samouprave**

SISAČKO-MOSLAVAČKA ŽUPANIJA

Jedinice lokalne samouprave
nisu obuhvaćene revizijom
zbog potresa

Područja za ocjenu učinkovitosti su
evidentiranje komunalne infrastrukture,
normativno uređenje upravljanja
komunalnom infrastrukturom, upravljanje
i nadzor nad upravljanjem komunalnom
infrastrukturom

Ocjena učinkovitosti **537** jedinica lokalne samouprave
u upravljanju komunalnom infrastrukturom

Učinkovito

26

Djelomično učinkovito

198

299

14

Učinkovito, pri čemu su
potrebna određena
poboljšanja

Neučinkovito

Što je komunalna infrastruktura?

Prema odredbama **Zakona o komunalnom gospodarstvu**, komunalna infrastruktura je javno dobro u općoj uporabi u vlasništvu odnosno suvlasništvu jedinice lokalne samouprave i/ili osobe koja obavlja komunalnu djelatnost

Komunalna infrastruktura jedinica lokalne samouprave prema **vrsti i zastupljenosti**

Javna rasvjeta 61,6 %

građevine i uređaji za rasvjjetljavanje javno prometnih površina

Javne zelene površine 21,4 %

travnjaci, skupine ili pojedinačna stabla, dječja igrališta s pripadajućom opremom, javni športski i rekreacijski prostori, zelene površine uz ceste i ulice, ako nisu sastavni dio nerazvrstane ili druge ceste odnosno ulice

Nerazvrstane ceste 12,6 %

ceste koje se koriste za promet vozilima i koje svatko može slobodno koristiti na propisani način i pod propisanim uvjetima, a koje nisu razvrstane kao javne ceste

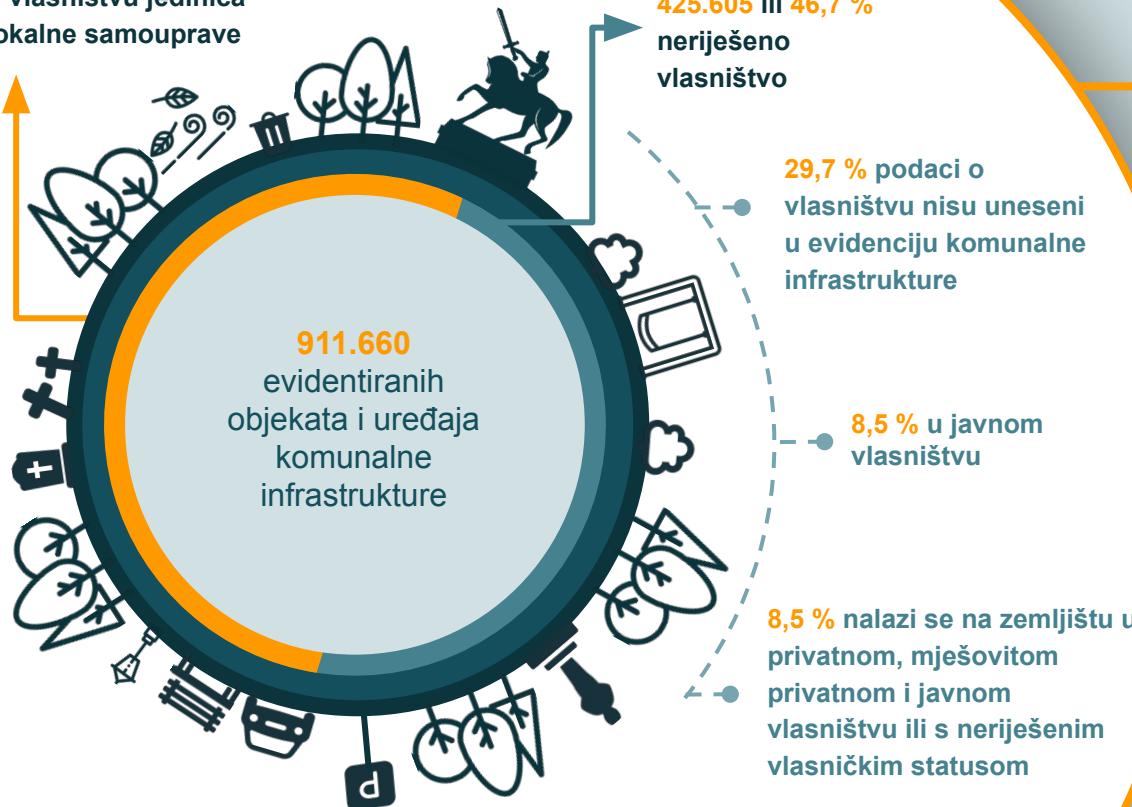

Ostalo 4,4 %

građevine i uređaji javne namjene, javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila, javna parkirališta, groblja i krematoriji, građevine namijenjene obavljanju javnog prijevoza, druge građevine komunalne infrastrukture i javne garaže

Evidencija objekata i uređaja komunalne infrastrukture

486.055 ili 53,3 % je u vlasništvu jedinica lokalne samouprave

Što je utvrđeno revizijom?

- Evidenciju komunalne infrastrukture **nije ustrojilo** 40 jedinica lokalne samouprave
- Dio objekata i uređaja **nije evidentiran** u poslovnim knjigama i nisu obuhvaćeni popisom imovine i obveza
- Ustroeđene evidencije **ne sadrže** dio propisanih podataka
- Vlasnički status **nije uređen** za 46,7 % komunalne infrastrukture

Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Što je utvrđeno revizijom?

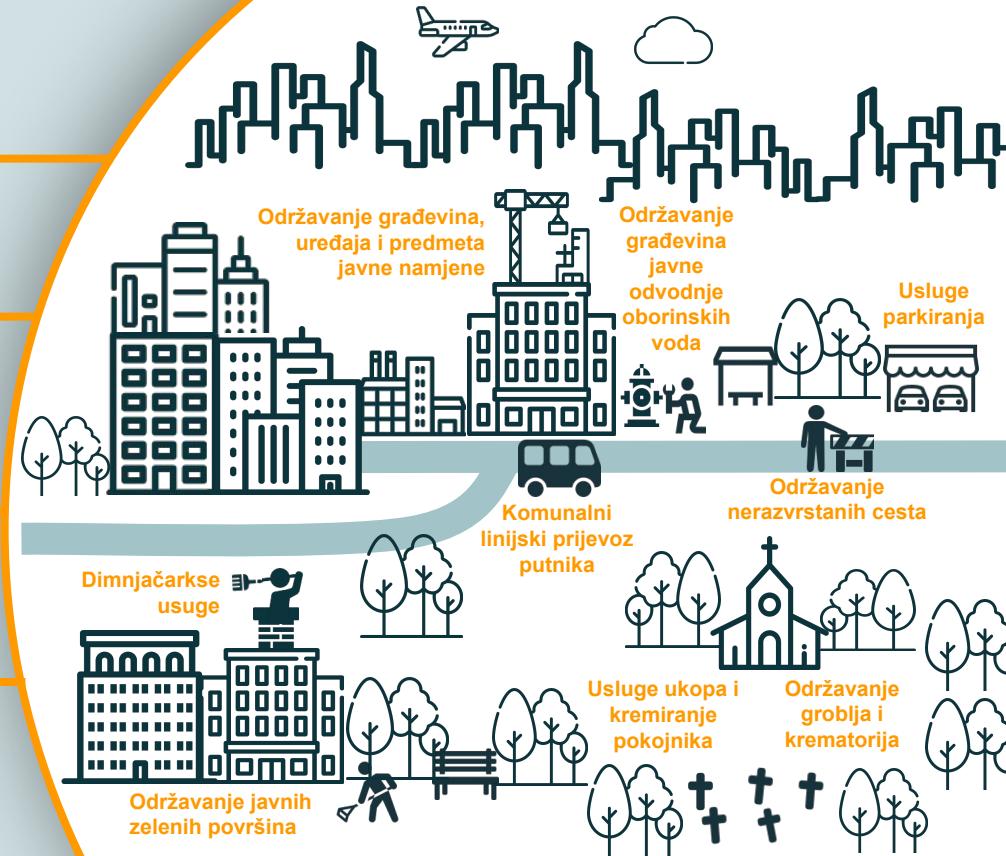
Odluke o komunalnim djelatnostima **donijela je** većina jedinica lokalne samouprave

Programe održavanja i građenja komunalne infrastrukture i izvješća o njihovu izvršenju **donijela je** većina jedinica lokalne samouprave

Dio programa održavanja i građenja komunalne infrastrukture **ne sadrži** sve propisane elemente

Dio odluka jedinica lokalne samouprave vezane za komunalno gospodarstvo **nije usklađen** s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu

Vrste komunalne djelatnosti

Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Što je utvrđeno revizijom?

- Pojedine komunalne djelatnosti **nisu obavljene** na način propisan Zakonom ili odlukama jedinica lokalne samouprave
- Za dio uslužnih komunalnih djelatnosti **nisu doneseni opći uvjeti isporuke** i zajedno s cjenicima javno objavljeni

Rashodi jedinica lokalne samouprave 2019. godine:

Za održavanje komunalne infrastrukture = **3.206.850.078,00** kn

Za građenje komunalne infrastrukture = **2.698.534.648,00** kn

Tko obavlja komunalnu djelatnost u jedinicama lokalne samouprave i u kojem opsegu?

44,4 %

Trgovačka društva
čiji je osnivač jedna
ili više jedinica
lokalne samouprave

30,2 %

Pravna ili fizička osoba
na temelju ugovora o
obavljanju komunalne
djelatnosti

6,6 %

Služba ili vlastiti
pogon koji osniva
jedinica lokalne
samouprave

5,6 %

Pravna ili fizička
osoba na temelju
ugovora o koncesiji

5,0 %

Zaposlenici bez
osnivanja
vlastitog pogona

4,4 %

Razni izvoditelji
bez zaključivanja
ugovora i drugi
načini

3,8 %

Javni radovi

Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Što je utvrđeno revizijom?

- Većina jedinica lokalne samouprave **organizira, financira i nadzire građenje i održavanje** komunalne infrastrukture te održavanje komunalnog reda na svom području
- Jedinice lokalne samouprave **ne provode sustavnu analizu i vrednovanje učinaka** upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu

Državni ured za reviziju
dao je jedinicama
lokalne samouprave
ukupno **6.981** nalogi i
preporuka, što je
prosječno **13** nalogi i
preporuka po jedinici
lokalne samouprave

SAŽETAK	I
PREDMET, SUBJEKTI I CILJEVI REVIZIJE	2
PODRUČJA I METODE REVIZIJE	2
KRITERIJI ZA OCJENU UČINKOVITOSTI	2
UVOD	6
PODACI O KOMUNALNOJ INFRASTRUKTURI	15
NALAZ	23
Evidentiranje komunalne infrastrukture	23
Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom	26
Upravljanje komunalnom infrastrukturom	29
Nadzor nad upravljanjem i korištenjem komunalne infrastrukture	33
OCJENA UČINKOVITOSTI UPRAVLJANJA KOMUNALNOM INFRASTRUKTUROM U JEDINICAMA LOKALNE SAMOUPRAVE	35
Prilog broj 1: Podaci o donesenim izvješćima o stanju u prostoru i izvješćima o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture te o objavi u službenom glasilu, po županijama	39
Prilog broj 2: Prihodi od komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa te rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019., po županijama	40
Prilog broj 3: Najviše vrijednosti boda komunalnog doprinosa u jedinicama lokalne samouprave, po županijama, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa i postotak u odnosu na prosječne troškove građenja m^3 gradevine u Republici Hrvatskoj	41
Prilog broj 4: Najviša i najniža vrijednost boda komunalne naknade korisne površine stambenog prostora u I. zoni u jedinicama lokalne samouprave, po županijama	44
Prilog broj 5: Broj jedinica lokalne samouprave u kojima komunalne djelatnosti obavlja vlastiti pogon i njihov udjel u ukupnom broju jedinica lokalne samouprave, po županijama	45
Prilog broj 6: Broj jedinica lokalne samouprave u kojima komunalne djelatnosti obavljaju zaposlenici bez osnivanja vlastitog pogona i njihov udjel u ukupnom broju jedinica lokalne samouprave, po županijama	46

SAŽETAK

Državni ured za reviziju obavio je 20 revizija učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području 19 županija i Grada Zagreba. U Republici Hrvatskoj ustrojeno je 556 jedinica lokalne samouprave, a revizijom je obuhvaćeno 537. Revizijom nisu obuhvaćene jedinice lokalne samouprave na području Sisačko-moslavačke županije zbog elementarne nepogode (potresa) na njezinu području.

Predmet revizije bile su aktivnosti jedinice lokalne samouprave u vezi s evidentiranjem komunalne infrastrukture, normativnim uređenjem, upravljanjem i nadzorom nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom u 2019. i 2020.

Revizijom je, između ostalog, utvrđeno:

- Evidencija komunalne infrastrukture nije ustrojena ili pojedine ustrojene evidencije ne sadrže propisane elemente i/ili u evidenciju za pojedine objekte i građevine nije unesen dio propisanih podataka.
- Jedinice lokalne samouprave nisu donosile odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi te za izgrađenu infrastrukturu pribavljale geodetske elaborate izvedenog stanja kako bi se proveo postupak upisa vlasništva u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.
- Nisu ustrojene analitičke knjigovodstvene evidencije dugotrajne imovine ili nije u poslovnim knjigama evidentiran i popisom imovine i obveza obuhvaćen dio objekata i uređaja komunalne infrastrukture.
- Usپoredba podataka između poslovnih knjiga, popisa imovine i evidencije komunalne infrastrukture otežana je i/ili nije moguća, jer navedena evidencija ne sadrži identifikacijski broj koji bi bio poveznica s poslovnim knjigama.
- Odluke o komunalnim djelatnostima nisu usklađene s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi te za pojedine komunalne djelatnosti nije utvrđen način obavljanja, odnosno organizacijski oblik obavljanja komunalne djelatnosti.
- Programi građenja i/ili programi održavanja komunalne infrastrukture ne sadrže pojedine elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu (opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture, izvore financiranje, rashode po objektima i drugo), a sadrže rashode koji se ne odnose na građenje i održavanje komunalne infrastrukture.
- Jedinice lokalne samouprave nisu sastavile izvješće o izvršenju programa građenja i programa održavanja komunalne infrastrukture, izvješće nisu podnijele predstavničkom tijelu na usvajanje i/ili nisu objavile u službenom glasilu.
- Odluke o komunalnom redu ne sadrže odredbe kojima se utvrđuje mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osobama s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.
- Pojedine komunalne djelatnosti nisu obavljane, iako su utvrđene odlukama predstavničkog tijela kao djelatnosti od značaja za jedinicu lokalne samouprave, a pojedine nisu obavljane na način utvrđen navedenim odlukama.

- Jedinice lokalne samouprave nisu poduzele aktivnosti za donošenje općih uvjeta isporuke komunalnih usluga te nisu cjenike i opće uvjete isporuke javno objavile na jedan ili više propisanih načina.
- Rashodi za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture ostvarivani su znatno ispod ili iznad plana (odstupanje veće od 20,0 %), odnosno rashodi nisu realno planirani.
- Sustavna analiza i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom se ne provodi.

Na temelju revizijom utvrđenih činjenica, primjenjujući utvrđene kriterije, Državni ured za reviziju ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u **26** jedinica lokalne samouprave **učinkovito**, u **198 učinkovito**, pri čemu su potrebna određena poboljšanja, u **299 djelomično učinkovito**, dok je u **14** jedinica lokalne samouprave **neučinkovito**.

Državni ured za reviziju dao je sljedeće naloge i preporuke:

- Ustrojiti evidenciju cjelokupne komunalne infrastrukture na području jedinice lokalne samouprave te ju ažurirati tako da sadrži sve podatke propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.
- Poduzimati aktivnosti radi evidentiranja komunalne infrastrukture na području jedinice lokalne samouprave u zemljишnim knjigama i katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljische knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu, odnosno suvlasništvu jedinice lokalne samouprave i/ili javnog isporučitelja koji upravlja komunalnom infrastrukturom, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.
- Voditi analitičke knjigovodstvene evidencije komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine te na kraju svake poslovne godine popisivati imovinu i obveze, procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te je evidentirati u poslovnim knjigama, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenu i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.
- Za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.
- Donijeti odluku o komunalnim djelatnostima kojom će se komunalne djelatnosti na području jedinice lokalne samouprave i organizacijski oblici njihova obavljanja odrediti u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi.

- Programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane Zakonom o komunalnom gospodarstvu te u njima iskazivati rashode koji se odnose na građenje i održavanje komunalne infrastrukture i na građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.
- Podnositi izvješća o izvršenju programa građenja, odnosno održavanja komunalne infrastrukture predstavničkom tijelu te ih objavljivati u službenom glasilu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.
- Odlukama o komunalnom redu utvrditi mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.
- Obavljanje svih komunalnih djelatnosti na području jedinice lokalne samouprave na načine propisane odlukama predstavničkih tijela jedinica lokalne samouprave.
- Poduzimati aktivnosti za javno objavljivanje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalnih usluga za sve uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području jedinice lokalne samouprave, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.
- Kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja, odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.
- Analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti.
- Donijeti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Državni ured za reviziju mišljenja je da bi se provedbom navedenih naloga i preporuka postigla poboljšanja u vezi s evidentiranjem komunalne infrastrukture, normativnim uređenjem, upravljanjem komunalnom infrastrukturom i nadzorom nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom, čime bi se povećala učinkovitost jedinicama lokalne samouprave u upravljanju komunalnom infrastrukturom i zadovoljavanju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

KLASA:041-01/21-10/19

URBROJ:613-01-07-21-1

Zagreb, 21. prosinca 2021.

**IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI UČINKOVITOSTI
UPRAVLJANJA KOMUNALNOM INFRASTRUKTUROM
U JEDINICAMA LOKALNE SAMOUPRAVE NA PODRUČJU REPUBLIKE HRVATSKE**

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Republike Hrvatske, na temelju odredaba članaka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19).

Revizija je obavljena na način i prema postupcima koji su utvrđeni Zakonom o Državnom uredu za reviziju, Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 17/20) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije provedeni su od 8. srpnja 2020. do 15. studenoga 2021.

Komunalna infrastruktura je prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine 68/18, 110/18 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 32/20) javno dobro u općoj uporabi u vlasništvu, odnosno suvlasništvu jedinice lokalne samouprave i/ili osobe koja obavlja komunalnu djelatnost.

PREDMET, SUBJEKTI I CILJEVI REVIZIJE

Predmet revizije bile su aktivnosti u vezi s evidentiranjem komunalne infrastrukture, normativnim uređenjem, upravljanjem i nadzorom nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području 19 županija i Grada Zagreba, odnosno revizijom je obuhvaćeno 537 jedinica lokalne samouprave. Jedinice lokalne samouprave na području Sisačko-moslavačke županije nisu obuhvaćene zbog elementarne nepogode (potresa) koja je proglašena na njezinu području.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu
- provjeriti normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom
- provjeriti upravljavaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima
- ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom
- ocijeniti učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

PODRUČJA I METODE REVIZIJE

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: evidentiranje komunalne infrastrukture, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom, upravljanje komunalnom infrastrukturom te nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom.

U fazi planiranja i pripreme za obavljanje revizije proučena je pravna regulativa kojom je uređeno komunalno gospodarstvo i stručne publikacije o komunalnom gospodarstvu te su analizirani podaci iz izvješća o prije obavljenim revizijama jedinica lokalne samouprave, podaci iz finansijskih izvještaja jedinica lokalne samouprave i drugi dostupni podaci.

U postupku revizije obavljen je uvid u unutarnje akte i dokumentaciju jedinica lokalne samouprave, ispitana je dosljednost primjene zakona i drugih propisa te unutarnjih akata, analizirani su podaci prikupljeni putem upitnika te su pribavljena obrazloženja od odgovornih osoba o aktivnostima u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom.

KRITERIJI ZA OCJENU UČINKOVITOSTI

Za ocjenu učinkovosti upravljanja komunalnom infrastrukturom utvrđeni su kriteriji koji proizlaze iz zakona i drugih propisa te unutarnjih akata, kao i poduzetih aktivnosti jedinica lokalne samouprave u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom.

Okosnicu revizije činilo je glavno pitanje:

- **Upravljavaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom učinkovito?**

Revizijom su prikupljeni dokazi kako bi se odgovorilo na sljedeća potpitanja:

- Imaju li jedinice lokalne samouprave cjelovite podatke o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu?
- Jesu li jedinice lokalne samouprave normativno uredile upravljanje komunalnom infrastrukturom?
- Upravljuju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima?
- Jesu li jedinice lokalne samouprave uspostavile učinkovit sustav nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom te jesu li osigurale učinkovitost u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo?

U tablici broj 1 daju se kriteriji za ocjenu učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom, prema područjima revizije.

Tablica broj 1

**Kriteriji za ocjenu učinkovitosti,
prema područjima revizije**

Redni broj	Područja revizije	Kriteriji	
		1	2
1.	Evidentiranje komunalne infrastrukture	<ul style="list-style-type: none"> • predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donosi odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi • odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi dostavljaju se nadležnom sudu radi provedbe upisa statusa javnog dobra u općoj uporabi u zemljišne knjige • jedinica lokalne samouprave pribavlja geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture te ih dostavlja nadležnom tijelu za katastar, zajedno s potvrdom da se radi o komunalnoj infrastrukturi, radi evidentiranja komunalne infrastrukture u katastru • jedinica lokalne samouprave ustrojila je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture koja sadrži propisane podatke i akte • građevine komunalne infrastrukture evidentirane su u poslovnim knjigama jedinice lokalne samouprave i iskazane su im vrijednosti • građevine komunalne infrastrukture obuhvaćene su godišnjim popisom imovine i obveza na kraju 2019. te su im knjigovodstvena stanja usklađena sa stvarnim stanjima utvrđenim popisom • podaci o komunalnoj infrastrukturi u analitičkoj knjigovodstvenoj evidenciji i evidenciji komunalne infrastrukture su usklađeni 	
2.	Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom	<ul style="list-style-type: none"> • predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donijelo je odluku o komunalnim djelatnostima kojom su pobliže određeni poslovi koji se smatraju obavljanjem propisanih komunalnih djelatnosti i drugih djelatnosti kojima se zadovoljavaju životne potrebe stanovništva na području jedinice lokalne samouprave te se smatraju komunalnim djelatnostima • predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave pri povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti vlastitim trgovackim društvima donijelo je propisane odluke s propisanim elementima 	

Redni broj	Područja revizije	Kriteriji
		1
		<ul style="list-style-type: none"> • predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave pri osnivanju vlastitog pogona za obavljanje komunalnih djelatnosti donijelo je odluku o osnivanju koja sadrži propisane odredbe • predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donijelo je odluku kojom su određene komunalne djelatnosti koje se obavljaju na temelju koncesije • predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donijelo je odluku kojom su određene komunalne djelatnosti koje se obavljaju na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti • predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donijelo je programe građenja, odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020., u skladu s predvidivim i raspoloživim sredstvima i izvorima financiranja, koji sadrže propisane elemente • doneseni programi objavljeni su u službenom glasilu • gradonačelnici, odnosno općinski načelnici podnijeli su predstavničkom tijelu jedinice lokalne samouprave izvješće o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture, odnosno programa održavanja komunalne infrastrukture za 2019. • podnesena izvješća objavljena su u službenom glasilu • predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donijelo je odluku o komunalnom doprinosu • odluka o komunalnom doprinosu objavljena je u službenom glasilu • predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donijelo je odluku o komunalnoj naknadi • predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donijelo je odluku kojom je određena vrijednost boda komunalne naknade • odluka o komunalnoj naknadi i odluka o vrijednosti boda komunalne naknade objavljene su u službenom glasilu • predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donijelo je odluku o komunalnom redu
3.	Upravljanje komunalnom infrastrukturom	<ul style="list-style-type: none"> • komunalne djelatnosti obavljaju se na način utvrđen donesnim odlukama • opći uvjeti isporuke komunalnih usluga doneseni su uz suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga • jedinica lokalne samouprave osigurala je objavu općih uvjeta isporuke komunalnih usluga u službenom glasilu i na svojim mrežnim stranicama • cjenik komunalnih usluga te njegove izmjene i dopune donesene su uz suglasnost gradonačelnika, odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga • jedinica lokalne samouprave organizirala je zajedničko obavljanje komunalnih djelatnosti s drugim jedinicama lokalne samouprave radi smanjenja troškova upravljanja komunalnom infrastrukturom • u slučaju zajedničkog obavljanja komunalnih djelatnosti predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave o tome jedonijelo

Redni broj	Područja revizije	Kriteriji
		1
		<p>odluku i ugovorom uredilo međusobna prava i obveze jedinica lokalne samouprave</p> <ul style="list-style-type: none"> • jedinica lokalne samouprave koja ne može samostalno niti zajednički osigurati obavljanje komunalne djelatnosti na svom području povjerila je te djelatnosti drugoj jedinici lokalne samouprave • u slučaju povjeravanja komunalnih djelatnosti drugoj jedinici lokalne samouprave, međusobna prava i obveze jedinica lokalne samouprave uređene su ugovorom • jedinica lokalne samouprave ustrojila je zajedničko obavljanje poslova komunalnih redara s drugim jedinicama lokalne samouprave radi smanjenja troškova održavanja komunalnog reda na svom području • u slučaju ustrojavanja zajedničkog obavljanja poslova komunalnih redara zaključen je ugovor
4.	Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo	<ul style="list-style-type: none"> • jedinica lokalne samouprave propisala je ovlasti i odgovornosti svojih zaposlenika u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom • jedinica lokalne samouprave analizira i vrednuje učinke upravljanja komunalnom infrastrukturom kako bi se osiguralo učinkovito zadovoljavanje javnih potreba građana u području komunalnog gospodarstva te poduzima mjere u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva • unutarnjim revizijama obuhvaćene su aktivnosti i procesi u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom.

Upravljanje komunalnom infrastrukturom ocjenjuje se **učinkovitim**, ako jedinice lokalne samouprave imaju cjelovite podatke o komunalnoj infrastrukturi, ako su normativno uredile upravljanje komunalnom infrastrukturom, ako komunalnom infrastrukturom upravljaju pažnjom dobrog gospodara te ako je uspostavljen učinkovit sustav nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i ostvarena učinkovitost u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Upravljanje komunalnom infrastrukturom ocjenjuje se **učinkovitim, pri čemu su potrebna određena poboljšanja**, ako su utvrđeni određeni propusti koji ne utječu bitno na upravljanje komunalnom infrastrukturom.

Upravljanje komunalnom infrastrukturom ocjenjuje se **djelomično učinkovitim**, ako su utvrđene nepravilnosti i propusti u vezi s evidentiranjem i vođenjem podataka o komunalnoj infrastrukturi, normativnim uređenjem upravljanja komunalnom infrastrukturom, upravljanjem komunalnom infrastrukturom te funkcioniranjem sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom.

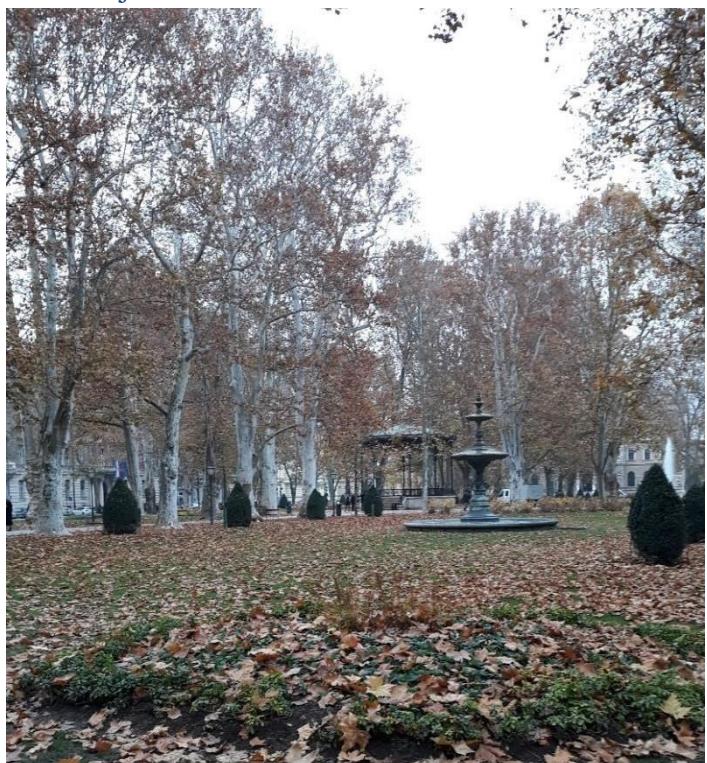
Upravljanje komunalnom infrastrukturom ocjenjuje se **neučinkovitim**, ako su utvrđene nepravilnosti i propusti koji bitno utječu na evidentiranje i vođenje podataka o komunalnoj infrastrukturi, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom te funkcioniranje sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i nije ostvarena učinkovitost u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

UVOD

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, komunalna infrastruktura je javno dobro u općoj uporabi u vlasništvu, odnosno suvlasništvu jedinice lokalne samouprave i/ili osobe koja obavlja komunalnu djelatnost, a odnosi se na **nerazvrstane ceste** (ceste koje se koriste za promet vozilima i koje svatko može slobodno koristiti na propisani način i pod propisanim uvjetima, a koje nisu razvrstane kao javne ceste), **javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila** (trgovi, pločnici, javni prolazi, javne stube, prečaci, šetališta, uređene plaže, biciklističke i pješačke staze, pothodnici, podvožnjaci, nadvožnjaci, mostovi i tuneli, ako nisu sastavni dio nerazvrstane ili druge ceste), **javna parkirališta** (uređene javne površine koje se koriste za parkiranje motornih vozila i/ili drugih cestovnih vozila s pripadajućom opremom na zemljištu u vlasništvu jedinice lokalne samouprave), **javne garaže** (podzemne i nadzemne građevine koje se koriste za parkiranje motornih vozila s pripadajućom opremom, čiji je investitor, odnosno vlasnik jedinica lokalne samouprave ili osoba koja

obavlja komunalnu djelatnost pružanja usluge parkiranja na uređenim javnim površinama i u javnim garažama), **javne zelene površine** (parkovi,drvoredi, živice, cvjetnjaci, travnjaci, skupine ili pojedinačna stabla, dječja igrališta s pripadajućom opremom, javni športski i rekreativski prostori, zelene površine uz ceste i ulice, ako nisu sastavni dio nerazvrstane ili druge ceste, odnosno ulice i slično), **građevine i uredaje javne namjene** (nadstrešnice na stajalištima javnog prometa, javni zdenci, vodoskoci, fontane, javni zahodi, javni satovi, ploče s planom naselja, oznake kulturnih dobara, zaštićenih dijelova prirode i sadržaja turističke namjene, spomenici i skulpture te druge građevine, uređaji i predmeti javne namjene lokalnog značaja), **javnu rasvjetu** (građevine i uređaji za rasvjetljavanje nerazvrstanih cesta, javnih prometnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, javnih cesta koje prolaze kroz naselje,

Slika broj 1

Izvor: Državni ured za reviziju

javnih parkirališta, javnih zelenih površina te drugih javnih površina školskog, zdravstvenog i drugog društvenog značaja u vlasništvu jedinice lokalne samouprave), **groblja i krematorijske instalacije na grobljima** (ograđena zemljišta na kojima se nalaze grobna mjesta, prostori i zgrade za obavljanje ispraćaja i pokopa umrlih, pješačke staze te uređaji, predmeti i oprema na površinama groblja) i na **građevine namijenjene obavljanju javnog prijevoza** (tramvajske pruge, građevine za smještaj i održavanje vozila kojima se obavlja djelatnost javnog prijevoza, građevine za prihvat i otpremanje vozila i putnika u javnom prijevozu te izgrađene i označene prometne površine određene za zaustavljanje vozila i siguran ulazak i izlazak putnika, ako nisu sastavni dio nerazvrstane ili druge ceste). Osim navedenih građevina, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave može odlukom odrediti i **druge građevine komunalne infrastrukture**, ako služe za obavljanje komunalne djelatnosti.

Komunalna infrastruktura može biti u pravnom prometu isključivo između jedinica lokalne samouprave i pravnih osoba koje obavljaju komunalne djelatnosti te druge osobe na toj infrastrukturi ne mogu stjecati stvarna prava, osim prava služnosti i prava građenja u skladu s odlukom predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave.

Komunalna infrastruktura ne može biti predmet ovrhe ni stečaja. Evidentira se u katastru i upisuje u zemljišne knjige kao javno dobro u općoj uporabi i kao vlasništvo, odnosno suvlasništvo jedinice lokalne samouprave na čijem se području nalazi i/ili javnog isporučitelja koji upravlja komunalnom infrastrukturom, osim ako je izgrađena na pomorskom dobru i/ili na zemljištu u vlasništvu Republike Hrvatske. Jedinica lokalne samouprave, odnosno javni isporučitelj koji upravlja komunalnom infrastrukturom pribavlja geodetski elaborat izvedenog stanja komunalne infrastrukture te ga dostavlja nadležnom tijelu za katastar zajedno s potvrdom da se radi o komunalnoj infrastrukturi radi njezina evidentiranja u katastru. Potvrda jedinice lokalne samouprave mora sadržavati katastarske i zemljišnoknjižne označke zemljišta na kojem se komunalna infrastruktura nalazi i tvrdnju da se radi o komunalnoj infrastrukturi.

Odluku o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i odluku o ukidanju tog statusa, ako je trajno prestala potreba za njezinim korištenjem, donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave. Navedene odluke, uz ostalo, moraju sadržavati naziv i vrstu komunalne infrastrukture, podatke o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se infrastruktura nalazi te nalog nadležnom sudu, kojem se odluka dostavlja, radi provedbe upisa statusa javnog dobra u općoj uporabi u zemljišne knjige, odnosno brisanja tog statusa.

Jedinica lokalne samouprave ustrojava i vodi evidenciju komunalne infrastrukture koja sadrži podatke o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se nalazi, o vlasniku i osobi koja njome upravlja te podatke o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture, radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture te aktima s tim u vezi. Spomenuti akti, uključujući projekte, odnosno snimke izvedenog stanja, pohranjuju se u evidenciji komunalne infrastrukture. Podaci o komunalnoj infrastrukturi, kao i o drugoj imovini, evidentiraju se i u knjigovodstvu jedinice lokalne samouprave, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14, 115/15, 87/16, 3/18, 126/19 i 108/20).

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, komunalne djelatnosti su djelatnosti kojima se osigurava održavanje komunalne infrastrukture i uslužne djelatnosti kojima se pojedinačnim korisnicima pružaju usluge nužne za svakodnevni život i rad na području jedinice lokalne samouprave. Propisano je osam komunalnih djelatnosti kojima se osigurava održavanje komunalne infrastrukture i pet uslužnih komunalnih djelatnosti.

Komunalne djelatnosti kojima se osigurava održavanje komunalne infrastrukture su **održavanje nerazvrstanih cesta** (skup mjera i radnji koje se obavljaju tijekom cijele godine na nerazvrstanim cestama, uključujući i svu opremu, uređaje i instalacije, sa svrhom održavanja prohodnosti i tehničke ispravnosti cesta i prometne sigurnosti na njima (redovito održavanje), kao i mjestimičnog poboljšanja elemenata ceste, osiguravanja sigurnosti i trajnosti ceste i cestovnih objekata i povećanja sigurnosti prometa (izvanredno održavanje), **održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima** (održavanje i popravci navedenih površina kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost), **održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda** (upravljanje i održavanje građevina koje služe prihvatu, odvodnji i ispuštanju oborinskih voda iz građevina i površina javne namjene u građevinskom području, uključujući i

građevine koje služe zajedničkom prihvatu, odvodnji i ispuštanju oborinskih i drugih otpadnih voda, osim građevina u vlasništvu javnih isporučitelja vodnih usluga koje, prema posebnim propisima o vodama, služe zajedničkom prihvatu, odvodnji i ispuštanju oborinskih i drugih otpadnih voda), **održavanje javnih zelenih površina** (košnja, obrezivanje i skupljanje biološkog otpada s javnih zelenih površina, obnova, održavanje i njega drveća, ukrasnog grmlja i drugog bilja, popločenih i nasipanih površina u parkovima, opreme na dječjim igralištima, fitosanitarna zaštita bilja i biljnog materijala za potrebe održavanja i drugi poslovi potrebni za održavanje tih površina), **održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene** (održavanje, popravci i čišćenje navedenih građevina, uređaja i predmeta), **održavanje groblja i krematorija unutar groblja** (održavanje prostora i zgrada za obavljanje ispraćaja i ukopa pokojnika te uređivanje putova, zelenih i drugih površina unutar groblja), **održavanje čistoće javnih površina** (čišćenje površina javne namjene, osim javnih

Slika broj 2

Izvor: Državni ured za reviziju

cesta, koje obuhvaća ručno i strojno čišćenje i pranje javnih površina od otpada, snijega i leda, kao i postavljanje i čišćenje košarica za otpatke i uklanjanje otpada s javnih površina) i **održavanje javne rasvjete** (upravljanje i održavanje instalacija javne rasvjete, uključujući podmirivanje troškova električne energije, za rasvjetljavanje površina javne namjene). U sklopu obavljanja navedenih djelatnosti može se osigurati i građenje komunalne infrastrukture.

Uslužne komunalne djelatnosti kojima se korisnicima pružaju usluge nužne za svakodnevni život i rad su **usluge parkiranja na uređenim javnim površinama i u javnim garažama** (upravljanje uređenim javnim površinama za parkiranje i garažama u vlasništvu jedinice lokalne samouprave, njihovo održavanje, naplata i kontrola naplate

Slika broj 4

Izvor: Državni ured za reviziju

parkiranja i drugi poslovi s tim u vezi te obavljanje nadzorai premještanje parkiranih vozila na površinama javne namjene), **usluge javnih tržnica na malo** (upravljanje i održavanje prostora i zgrada izgrađenih na zemljištu u vlasništvu jedinice lokalne samouprave u kojima se u skladu s tržnim redom pružaju usluge obavljanja prometa živežnim namirnicama i drugim proizvodima), **usluge ukopa i kremiranje pokojnika u krematoriju unutar groblja** (ispraćaj, kremiranje i ukop unutar groblja u skladu s posebnim propisima), **komunalni linijski prijevoz putnika** (javni cestovni prijevoz putnika na linijama unutar zona koje utvrđuju jedinice lokalne samouprave na svojem području) i **obavljanje dimnjačarskih poslova** (čišćenje i kontrola dimnjaka, dimovoda i uredaja za loženje u građevinama). U sklopu obavljanja navedenih djelatnosti može se osigurati i građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture potrebne za njihovo obavljanje. Osim navedenih djelatnosti, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave može odlukom odrediti da se komunalnom djelatnošću smatraju i druge djelatnosti kojima se kontinuirano zadovoljavaju životne potrebe stanovništva na njezinu području, ako po svom sadržaju i značenju predstavljaju nezamjenjiv uvjet života i rada u naselju, ako su pretežno uslužnog karaktera te ako se obavljaju prema načelima komunalnog gospodarstva. Također, može odlukom pobliže odrediti poslove koji se

smatraju obavljanjem propisanih komunalnih djelatnosti.

Slika broj 5

Izvor: Državni ured za reviziju

Obavljanje komunalne djelatnosti organizira se i obavlja na području jedinice lokalne samouprave, pri čemu više jedinica na području iste ili različitih županija može obavljanje komunalne djelatnosti organizirati zajednički, o čemu odluku donose predstavnička tijela jedinica lokalne samouprave, a međusobna prava i obveze u slučaju zajedničkog obavljanja komunalne djelatnosti uređuju se pisanim ugovorom.

Jedinica lokalne samouprave koja ne može samostalno niti zajednički osigurati obavljanje komunalne djelatnosti može odlukom predstavničkog tijela obavljanje te djelatnosti povjeriti drugoj jedinici lokalne samouprave na području iste ili druge županije, ako na to pristane njezino predstavničko tijelo, pri čemu se međusobna prava i obveze također uređuju pisanim ugovorom. Komunalnu djelatnost mogu obavljati trgovačko društvo i javna ustanova koje osniva jedinica lokalne samouprave ili više jedinica lokalne samouprave zajedno i koji imaju status javnog isporučitelja koji upravlja komunalnom infrastrukturom, služba, odnosno vlastiti pogon koji osniva jedinica lokalne samouprave, koja u tom slučaju ima status javnog isporučitelja koji upravlja komunalnom infrastrukturom jer vlastiti pogon nema svojstvo pravne osobe, te pravna i fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji ili ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Trgovačko društvo obavlja komunalne djelatnosti na temelju odluke o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti koju donosi

predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave, odnosno predstavnička tijela više jedinica lokalne samouprave u slučaju zajedničkog obavljanja komunalne djelatnosti. Navedena odluka sadrži tvrtku društva kojem se povjerava obavljanje komunalne djelatnosti, komunalne djelatnosti čije se obavljanje povjerava, rok na koji se povjerava obavljanje komunalnih djelatnosti i obveze društva prema osnivaču. Obavljanje komunalnih djelatnosti može se povjeriti trgovačkom društvu u kojem jedinica lokalne samouprave, odnosno više jedinica lokalne samouprave u slučaju zajedničkog obavljanja komunalne djelatnosti, ima sve dionice, odnosno udjele.

Javna ustanova obavlja isključivo komunalnu djelatnost zbog čijeg je obavljanja osnovana i ne može istodobno obavljati drugu tržišnu gospodarsku djelatnost, a osnivačka prava u vezi s ustanovom u ime jedinice lokalne samouprave ostvaruje gradonačelnik, odnosno općinski načelnik u skladu s posebnim zakonom, odnosno jedan ili više gradonačelnika, odnosno općinskih načelnika u skladu s posebnim zakonom i ugovorom o međusobnim pravima i obvezama u slučaju zajedničkog osnivanja javne ustanove.

Jedinica lokalne samouprave osniva vlastiti pogon odlukom predstavničkog tijela koja sadrži odredbe o komunalnim djelatnostima koje obavlja vlastiti pogon, o području na kojem se obavljaju komunalne djelatnosti, o unutarnjem ustrojstvu, organiziranju poslovanja i poslovodstvu vlastitog pogona, o sredstvima potrebnim za početak rada vlastitog pogona te načinu njihova pribavljanja, o aktima poslovanja vlastitog pogona, o iskazivanju učinka poslovanja, o ograničenjima glede stjecanja, opterećivanja i otuđivanja nekretnina i druge vrste imovine jedinice lokalne samouprave na kojoj se odvija poslovanje vlastitog pogona, o načinu nadzora poslovanja vlastitog pogona od strane jedinice lokalne samouprave, o imenovanju i razrješenju upravitelja vlastitog pogona te o ukidanju vlastitog pogona.

Slika broj 6

Izvor: Državni ured za reviziju

Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave odlukom određuje komunalne djelatnosti koje se obavljaju na temelju koncesije te je ujedno i davatelj koncesije. Koncesijom se može stići pravo obavljanja komunalnih djelatnosti i pravo korištenja komunalne infrastrukture radi pružanja usluge parkiranja na uređenim javnim površinama i u javnim garažama, pružanja usluga javnih tržnica na malo, komunalnog linijskog prijevoza putnika, obavljanja dimnjačarskih poslova i održavanja javne rasvjete.

Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave odlukom određuje komunalne djelatnosti koje se na njezinu području mogu obavljati na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, a radi se o djelatnostima koje se financiraju isključivo iz proračuna jedinice lokalne samouprave. Ugovor u ime jedinice lokalne samouprave zaključuje gradonačelnik ili općinski načelnik, a sadrži komunalne djelatnosti za koje se ugovor zaključuje, vrijeme na koje se ugovor zaključuje, vrstu i opseg komunalnih usluga, način određivanja cijene komunalnih usluga, način i rok plaćanja izvršenih usluga te jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora. Postupak odabira osobe s kojom se zaključuje ugovor o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti te zaključivanje, provedba i izmjene ugovora provode se prema propisima o javnoj nabavi.

Obavljanje uslužnih komunalnih djelatnosti financira se iz cijene komunalne usluge, iz proračuna jedinice lokalne samouprave, iz prihoda određenih posebnim zakonima te iz drugih prihoda. Isporučitelj komunalne usluge, koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost, donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge, kojima se utvrđuju uvjeti pružanja, odnosno korištenja usluge, međusobna prava i obveze isporučitelja i korisnika usluge te način mjerjenja, obračuna i plaćanja isporučene usluge, uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave. Opći uvjeti isporuke objavljaju se u službenom glasilu i na mrežnim stranicama jedinice lokalne samouprave te na oglašnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge. Isporučitelj je dužan pridržavati se općih uvjeta isporuke, a ugovor o isporuci komunalne usluge između isporučitelja i korisnika komunalne usluge zaključuje se u skladu s općim uvjetima isporuke komunalne usluge.

Cijenu, način obračuna i plaćanja komunalne usluge određuje isporučitelj uzimajući u obzir izdatke potrebne za osiguranje dostupnosti komunalne usluge te za upravljanje i održavanje komunalne infrastrukture koja se koristi za obavljanje uslužne komunalne djelatnosti. Isporučitelj komunalne usluge dužan je za cjenik komunalnih usluga i za svaku njegovu izmjenu ili dopunu pribaviti prethodnu suglasnost gradonačelnika, odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga.

Prijedlog za davanje suglasnosti za cjenik komunalnih usluga sadrži vrstu komunalne usluge i način obračuna i plaćanja usluge, strukturu cijene komunalne usluge te datum od kojega se primjenjuje cijena, a prijedlog za davanje suglasnosti za izmjenu ili dopunu cjenika komunalnih usluga, uz navedene podatke, sadrži i predloženu novu cijenu komunalne usluge i njezinu strukturu, postotak promjene cijene u odnosu na postojeću cijenu te razloge za promjenu cijene s detaljnim obrazloženjem i izračunom. Gradonačelnik, odnosno općinski načelnik dužan je očitovati se na prijedlog za pribavljanje prethodne suglasnosti u roku od 60 dana, a ako to ne učini, smatra se da je suglasnost dana. Ako je obavljanje uslužne komunalne djelatnosti organiziralo više jedinica lokalne samouprave i ako gradonačelnik, odnosno općinski načelnik jedne ili više jedinica lokalne samouprave uskrati prethodnu suglasnost na cjenik komunalnih usluga, odnosno na njegovu izmjenu ili dopunu, cjenik, odnosno njegove izmjene ili dopune primjenjuju se ako suglasnost dade gradonačelnik, odnosno općinski načelnik jedinice lokalne samouprave koja ima većinski dio dionica, odnosno udjela u trgovačkom društvu, odnosno većinska osnivačka prava u javnoj ustanovi. Isporučitelj komunalne usluge dužan je pridržavati se cjenika komunalnih usluga te ga objaviti na svojoj oglašnoj ploči i na svojim mrežnim stranicama.

Gradonačelnik, odnosno općinski načelnik jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga dužan je u roku od 15 dana od dana primjene nove cijene komunalne usluge o tome obavijestiti središnje tijelo državne uprave i upravno tijelo županije, nadležno za poslove gospodarstva.

Građenje i održavanje komunalne infrastrukture obveza je jedinica lokalne samouprave, odnosno osoba na koje je ta obveza prenesena. Građenje komunalne infrastrukture obuhvaća rješavanje imovinskopravnih odnosa na zemljištu za građenje komunalne infrastrukture, uklanjanje i/ili izmještanje postojećih građevina na zemljištu za građenje komunalne infrastrukture i radove na sanaciji tog zemljišta, pribavljanje projekata i druge dokumentacije potrebne za izdavanje dozvola i drugih akata za građenje i uporabu komunalne infrastrukture te građenje komunalne infrastrukture u smislu zakona kojim se uređuje gradnja građevina.

Komunalna infrastruktura gradi se i održava u skladu s programom građenja komunalne infrastrukture i programom održavanja komunalne infrastrukture koji se izrađuju u skladu s predvidivim i raspoloživim sredstvima i izvorima financiranja, a donosi ih predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave za kalendarsku godinu istodobno s donošenjem proračuna te se objavljaju u službenom glasilu.

Program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, čija je izrada propisana odredbama Zakona o prostornom uređenju (Narodne novine 153/13, 65/17, 114/18, 39/19 i 98/19), i potrebama uređenja zemljišta planiranog prostornim planom i planom razvojnih programa te se njime određuju građevine komunalne infrastrukture koje će se graditi radi uređenja neuređenih dijelova građevinskog područja, građevine komunalne infrastrukture koje će se graditi u uređenim dijelovima građevinskog područja, građevine komunalne infrastrukture koje će se graditi izvan građevinskog područja, postojeće građevine komunalne infrastrukture koje će se rekonstruirati i način rekonstrukcije, građevine komunalne infrastrukture koje će se uklanjati te druga pitanja u vezi s građenjem komunalne infrastrukture. Program građenja komunalne infrastrukture sadrži procjenu troškova projektiranja, revizije, građenja, provedbe stručnog nadzora građenja i provedbe vođenja projekata građenja (dalje u tekstu: troškovi građenja) komunalne infrastrukture s naznakom izvora njihova financiranja, a iskazuju se odvojeno za svaku građevinu i ukupno te odvojeno prema izvoru financiranja.

Troškovi građenja procjenjuju se na temelju troškova građenja usporedivih građevina komunalne infrastrukture u godini koja prethodi planskom razdoblju i zabilježenog indeksa povećanja, odnosno smanjenja troškova građenja, a obuhvaćaju troškove zemljišta na kojem će se graditi, uklanjanja i izmještanja postojećih građevina i trajnih nasada, sanacije zemljišta, izrade projekata i druge dokumentacije, ishodenja akata za izvlaštenje, građenje i uporabu građevina komunalne infrastrukture, građenja i stručnog nadzora građenja komunalne infrastrukture te evidentiranja u katastru i zemljišnim knjigama. Programom održavanja komunalne infrastrukture određuju se opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture s procjenom pojedinih troškova, po djelatnostima, i iskaz finansijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja. Prema odredbama članka 33. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (Narodne novine 94/13, 73/17, 14/19 i 98/19), sastavni dio programa građenja komunalne infrastrukture je i program građenja građevina za gospodarenje komunalnim otpadom, koji sadrži opis poslova s procjenom troškova građenja građevina za gospodarenje otpadom i iskaz finansijskih sredstava po razdobljima potrebnih za ostvarenje programa s naznakom izvora financiranja.

Gradonačelnik, odnosno općinski načelnik, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnosi predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja, odnosno održavanja komunalne infrastrukture za prethodnu kalendarsku godinu, koja se objavljaju u službenom glasilu.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, građenje i održavanje komunalne infrastrukture financira se sredstvima iz komunalnog doprinosa, iz komunalne naknade, iz cijene komunalne usluge, iz naknade za koncesiju, iz proračuna jedinice lokalne samouprave, iz fondova Europske unije, iz ugovora, naknada i drugih izvora propisanih posebnim zakonom te iz donacija, pri čemu je propisano da su sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade namijenjena za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, s tim da se sredstva komunalne naknade mogu koristiti i za druge propisane namjene ako se time ne dovodi u pitanje građenje i održavanje komunalne infrastrukture, o čemu odluku donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave. Odredbama Zakona o šumama (Narodne novine 68/18, 115/18, 98/19, 32/20 i 145/20) propisano je da se sredstva šumskog doprinosa, koja se uplaćuju jedinicama lokalne samouprave područja na kojima se obavlja sječa šume, također koriste za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture.

Komunalni doprinos je novčano javno davanje koje se plaća za korištenje komunalne infrastrukture na području jedinice lokalne samouprave, prihod je proračuna jedinice lokalne samouprave koji se koristi samo za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, a plaća ga vlasnik zemljišta na kojem se gradi građevina ili se nalazi ozakonjena građevina, odnosno investor ako je na njega pisanim ugovorom prenesena obveza plaćanja komunalnog doprinosa. Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donosi odluku o komunalnom doprinisu koja se objavljuje u službenom glasilu i kojom se određuju zone za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po zonama, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa.

Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određuje se za pojedine zone tako da je vrijednost najviša za prvu zonu, a manja za svaku iduću zonu, pri čemu vrijednost za prvu zonu ne može biti viša od 10,0 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj u iznosu od 1.382,86 kn, koje je objavio ministar nadležan za graditeljstvo kao Podatak o prosječnim troškovima građenja kubnog metra (m^3) građevine u Republici Hrvatskoj (Narodne novine 98/18). Komunalni doprinos za zgrade obračunava se množenjem obujma zgrade izraženog u kubnim metrima (m^3) s jediničnom vrijednošću komunalnog doprinosa u pripadajućoj zoni, a za otvorene bazene i druge otvorene građevine te spremnike za naftu i druge tekućine s pokrovom čija se visina mijenja množenjem tlocrne površine građevine izražene u četvornim metrima (m^2) s jediničnom vrijednošću komunalnog doprinosa u pripadajućoj zoni. Način utvrđivanja obujma i površine građevina u svrhu obračuna komunalnog doprinosa propisan je Pravilnikom o načinu utvrđivanja obujma i površine građevina u svrhu obračuna komunalnog doprinosa (Narodne novine 15/19). Rješenje o komunalnom doprinosu donosi upravno tijelo jedinice lokalne samouprave nadležno za poslove komunalnog gospodarstva, odnosno jedinstveni upravni odjel u skladu s odlukom o komunalnom doprinisu te sadrži podatke o obvezniku komunalnog doprinosa, iznos sredstava komunalnog doprinosa koji je obveznik dužan platiti, obvezu, način i rokove plaćanja komunalnog doprinosa i prikaz načina obračuna komunalnog doprinosa za građevinu koja se gradi ili je izgrađena s iskazom obujma, odnosno površine građevine i jedinične vrijednosti komunalnog doprinosa.

Komunalna naknada je novčano javno davanje koje se plaća za održavanje komunalne infrastrukture i prihod je proračuna jedinice lokalne samouprave koji se koristi za financiranje održavanja i građenja komunalne infrastrukture, a može se, na temelju odluke predstavničkog tijela, koristiti i za financiranje građenja i održavanja objekata predškolskog, školskog, zdravstvenog i socijalnog sadržaja, javnih građevina sportske i kulturne namjene te poboljšanja energetske učinkovitosti zgrada u vlasništvu jedinice lokalne samouprave, ako se time ne dovodi u pitanje građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

Komunalnu naknadu plaća vlasnik, odnosno korisnik stambenog, garažnog i poslovnog prostora, građevinskog zemljišta koje služi obavljanju poslovne djelatnosti i neizgrađenog građevinskog zemljišta, koji se nalaze na području na kojem se obavljaju komunalne djelatnosti održavanja nerazvrstanih cesta i javne rasvjete i koje je opremljeno pristupnom cestom, niskonaponskom električnom mrežom i vodom prema mjesnim prilikama te čini sastavni dio infrastrukture jedinice lokalne samouprave.

Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donosi odluku o komunalnoj naknadi koja se objavljuje u službenom glasilu i kojom se određuju područja zona u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijent zone (Kz) za pojedine zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijent namjene (Kn) za nekretnine za koje se plaća komunalna naknada, rok plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za jedinicu lokalne samouprave koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Područja zona u kojima se naplaćuje komunalna naknada određuju se s obzirom na uređenost i opremljenost komunalnom infrastrukturom, pri čemu je prva zona područje koje je najbolje uređeno i opremljeno komunalnom infrastrukturom te ima najviši koeficijent zone, koji iznosi 1,00. Koeficijent namjene za stambeni i garažni prostor te stambeni i poslovni prostor koji koriste neprofitne udruge građana iznosi 1,00, za poslovni prostor koji služi za proizvodne djelatnosti ne može biti manji od 1,00 ni veći od 5,00, za poslovni prostor koji služi za djelatnosti koje nisu proizvodne ne može biti manji od 1,00 ni veći od 10,00, za građevinsko zemljište koje služi obavljanju poslovne djelatnosti može iznositi najviše 10,0 % koeficijenta namjene koji je određen za poslovni prostor, dok za neizgrađeno građevinsko zemljište iznosi 0,05.

Koeficijent namjene za poslovni prostor i građevinsko zemljište koje služi obavljanju poslovne djelatnosti, kad se poslovna djelatnost ne obavlja više od šest mjeseci u kalendarskoj godini, umanjuje se za 50,0 %, ali ne može biti manji od koeficijenta namjene za stambeni prostor, odnosno za neizgrađeno građevinsko zemljište, dok za hotele, apartmanska naselja i kampove visina godišnje komunalne naknade ne može biti veća od 1,5 % njihova ukupnog godišnjeg prihoda iz prethodne godine. Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave također donosi odluku kojom određuje vrijednost boda komunalne naknade (B) u kunama po četvornome metru (m^2) korisne površine stambenog prostora u prvoj zoni. Komunalna naknada obračunava se po četvornome metru (m^2) površine nekretnine množenjem koeficijenta zone (Kz), koeficijenta namjene (Kn) i vrijednosti boda komunalne naknade (B), i to za stambeni, poslovni i garažni prostor po jedinici korisne površine koja se utvrđuje na način propisan Uredbom o uvjetima i mjerilima za utvrđivanje zaštićene najamnine (Narodne novine 40/97 i 117/05), a za građevinsko zemljište koje služi obavljanju poslovne djelatnosti i neizgrađeno građevinsko zemljište po jedinici stvarne površine. Rješenjem o komunalnoj naknadi, koje donosi upravno tijelo jedinice lokalne samouprave u skladu s odlukama o komunalnoj naknadi i vrijednosti boda komunalne naknade, utvrđuje se iznos komunalne naknade po četvornome metru (m^2) nekretnine, obračunska površina nekretnine, godišnji i mjesečni iznos komunalne naknade, odnosno iznos obroka ako se naknada ne plaća mjesečno te rok za plaćanje. Godišnji iznos komunalne naknade utvrđuje se množenjem površine nekretnine i iznosa komunalne naknade po četvornome metru (m^2) površine.

Šumski doprinos plaćaju pravne i fizičke osobe koje obavljaju prodaju proizvoda iskorištavanja šuma (drvni sortimenti), osim malih šumoposjednika, u odnosu na prodajnu cijenu proizvoda na panju. Šumski doprinos u visini od 10,0 % plaća se jedinicama lokalne samouprave sa statusom potpomognutih područja i jedinicama lokalne samouprave u brdsko-planinskim područjima, dok se šumski doprinos ostalim jedinicama lokalne samouprave plaća u visini od 5,0 %. Sredstva šumskoga doprinosa uplaćuju se na račun jedinice lokalne samouprave područja na kojem je obavljena sječa šume i koriste se isključivo za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture.

U svrhu uređenja naselja te uspostave i održavanja komunalnog reda u naselju predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donosi jednu ili više odluka o komunalnom redu kojima se propisuje: uređenje naselja, koje obuhvaća uređenje pročelja, okućnica i dvorišta zgrada u dijelu koji je vidljiv s površine javne namjene te određivanje uvjeta za postavljanje tendi, reklama, plakata, spomen-ploča na građevinama i druge urbane opreme, klimatizacijskih uređaja, dimovoda, zajedničkih antenskih sustava i drugih uređaja na tim zgradama koji se prema posebnim propisima grade bez građevinske dozvole i glavnog projekta; način uređenja i korištenja površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu jedinice lokalne samouprave za gospodarske i druge svrhe, uključujući i njihovo davanje na privremeno korištenje, građenje građevina za koje nije potrebna građevinska dozvola te održavanje reda na tim površinama; uvjeti korištenja javnih parkirališta, javnih garaža, nerazvrstanih cesta i drugih površina javne namjene za parkiranje vozila; održavanje čistoće i čuvanje površina javne namjene, uključujući uklanjanje snijega i leda. Poslove provedbe odluke o komunalnom redu obavlja nadležno upravno tijelo jedinice lokalne samouprave, a odnose se na određivanje uvjeta za postavljanje tendi, reklama, plakata, spomen-ploča i druge urbane opreme na zgradama, za korištenje površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu jedinice lokalne samouprave, uključujući davanje na privremeno korištenje, i građenje građevina za koje nije potrebna građevinska dozvola, na nadzor nad provedbom odluke o komunalnom redu te na druge poslove određene odlukom o komunalnom redu.

Odlukom o komunalnom redu propisuju se mjere za njezino provođenje, a odnose se na određivanje uvjeta i načina davanja u zakup površina javne namjene, mjere za održavanje komunalnog reda koje poduzima komunalni redar, obveze pravnih i fizičkih osoba te na prekršajne odredbe, pri čemu se mora osigurati korištenje površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Jedinice lokalne samouprave mogu ugovorom ustrojiti zajedničko obavljanje poslova komunalnih redara.

PODACI O KOMUNALNOJ INFRASTRUKTURI

Jedinice lokalne samouprave dužne su voditi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju se unose podaci o objektima i uređajima komunalne infrastrukture.

U tablici broj 2 daju se podaci o broju evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u jedinicama lokalne samouprave na području Republike Hrvatske¹ po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencija komunalne infrastrukture jedinica lokalne samouprave u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

---

¹ Bez komunalne infrastrukture na području Sisačko-moslavačke županije.

Tablica broj 2

**Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture
u jedinicama lokalne samouprave u Republici Hrvatskoj
prema vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom**

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom			
			Jединице lokalне самоуправе	Јавно (RH и друге особе јавног права, друштвено, опћенародна имовина и сл.) или поморско добро	Друго (приватно, мешовито приватно и јавно, нерешен власничики статус и сл.)	Подаци о власништву нису унесени у евиденцију комуналне инфраструктуре
1	2	3	4	5	6	
1.	Nerazvrstane ceste	115 266	50 191	19 638	20 697	24 740
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	14 300	7 701	2 484	2 152	1 963
3.	Javna parkirališta	5 327	2 841	744	666	1 076
4.	Javne garaže	18	8	1	0	9
5.	Javne zelene površine	195 369	43 279	4 808	3 400	143 882
6.	Građevine i uređaji javne namjene	13 252	6 678	2 805	1 255	2 514
7.	Javna rasvjeta	561 528	372 969	45 733	49 020	93 806
8.	Groblja i mrtvačnice	3 164	1 997	439	497	231
9.	Građevine namijenjene obavljanju javnog prijevoza	872	339	372	85	76
10.	Druge građevine komunalne infrastrukture	2 564	52	29	45	2 438
Ukupno		911 660	486 055	77 053	77 817	270 735

Prema podacima iz evidencija komunalne infrastrukture, jedinice lokalne samouprave na području Republike Hrvatske evidentirale su do kolovoza 2020. ukupno 911 660 građevina i uređaja komunalne infrastrukture.

Najznačajniji broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture odnosi se na javnu rasvjetu, javne zelene površine i nerazvrstane ceste. Građevine i uređaji javne rasvjete čine 61,6 %, javne zelene površine 21,4 %, nerazvrstane ceste 12,6 %.

Od ukupno 911 660 evidentiranih objekata i uređaja komunalne infrastrukture u jedinicama lokalne samouprave na području Republike Hrvatske, 486 055 ili 53,3 % u vlasništvu je jedinica lokalne samouprave, 77 053 ili 8,5 % u javnom vlasništvu, 77 817 ili 8,5 % nalazi se na zemljištu u privatnom, mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili s neriješenim vlasničkim statusom, dok za 270 735 ili 29,7 % građevina i uređaja podaci o vlasništvu nisu uneseni u evidenciju komunalne infrastrukture.

Vlasništvo je najviše uređeno za građevine i uređaje javne rasvjete s udjelom od 66,4 %² te groblja i mrtvačnice s 63,1 %, a najmanje za javne zelene površine s udjelom od 22,2 %.

² Udio vlasništva jedinice lokalne samouprave u ukupnoj infrastrukturi, prema vrstama.

Slika broj 7

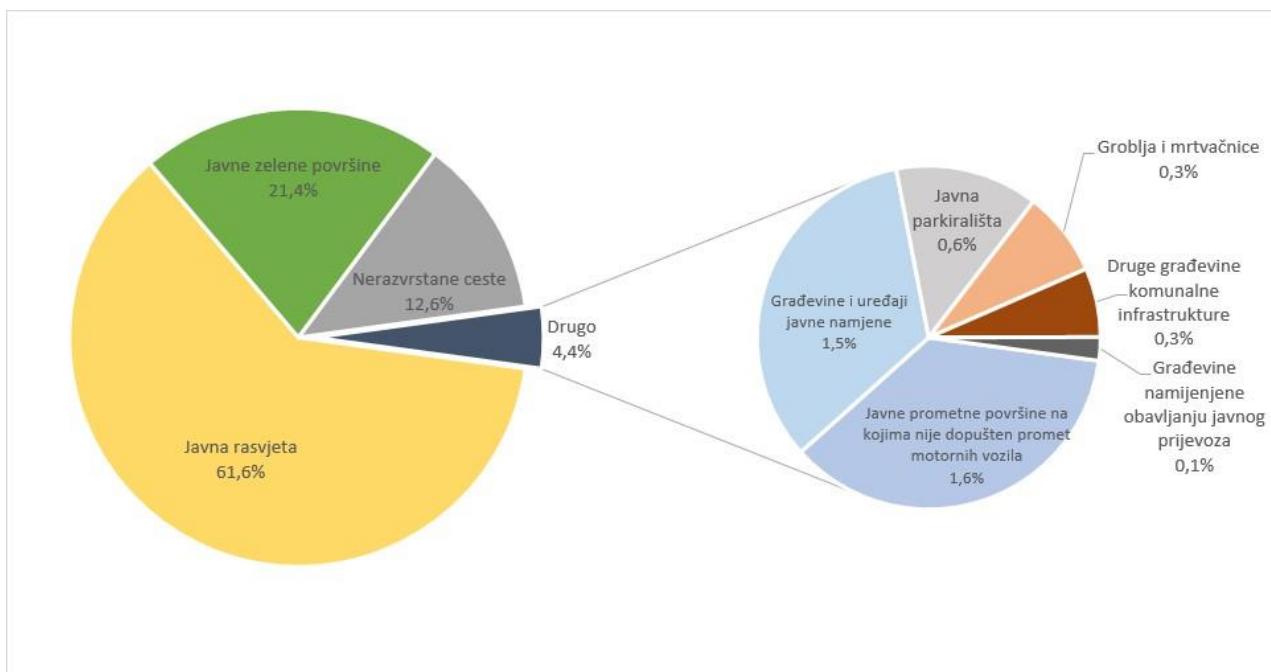
S obzirom na to da prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu javne zelene površine čine parkovi,drvoredi, živice, cvjetnjaci, travnjaci, skupine ili pojedinačna stabla, dječja igrališta s pripadajućom opremom, javni športski i rekreativski prostori, zelene površine uz ceste i ulice, ako nisu sastavni dio nerazvrstane ili druge ceste, odnosno ulice i slično, a javnu rasvjetu građevine i uređaji za rasvjetljavanje nerazvrstanih cesta, javnih prometnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, javnih cesta koje prolaze kroz naselje, javnih parkirališta, javnih zelenih površina te drugih javnih površina školskog, zdravstvenog i drugog društvenog značaja u vlasništvu jedinice lokalne samouprave, većina jedinica lokalne samouprave je u dijelu koji se odnosi na javnu rasvjetu iskazala podatke o mjernim mjestima i rasvjetnim stupovima, a pojedine su u javnim zelenim površinama iskazale podatke o pojedinačnim stablima i cvjetnjacima, što je znatno utjecalo na ukupan broj objekata i uredaja komunalne infrastrukture.

Izvor: Državni ured za reviziju

U grafičkom prikazu broj 1 daje se struktura komunalne infrastrukture u Republici Hrvatskoj prema vrstama propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Grafički prikaz broj 1

Komunalna infrastruktura prema vrstama

U tablici broj 3 daju se podaci o broju evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture, prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave, po županijama³, prema podacima jedinica lokalne samouprave u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

³ Bez Sisačko-moslavačke županije.

Tablica broj 3

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture, prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave, po županijama

Redni broj	Županija	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom							
			Jedinica lokalne samouprave		Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.) ili pomorsko dobro		Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)		Podaci o vlasništvu nisu uneseni u evidenciju komunalne infrastrukture	
			Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1.	Zagrebačka	36 247	20 642	57,0	1 345	3,7	14 260	39,3	0	0,0
2.	Krapinsko-zagorska	24 621	11 802	47,9	5 782	23,5	6 905	28,1	132	0,5
3.	Karlovačka	43 419	35 880	82,7	841	1,9	1 402	3,2	5 296	12,2
4.	Varaždinska	27 580	16 394	59,4	1 569	5,7	635	2,3	8 982	32,6
5.	Koprivničko-križevačka	16 134	4 552	28,2	5 161	32,0	472	2,9	5 949	36,9
6.	Bjelovarsko-bilogorska	11 161	6 761	60,6	3 076	27,5	1 059	9,5	265	2,4
7.	Primorsko-goranska	136 025	85 668	63,0	19 145	14,1	15 334	11,3	15 878	11,6
8.	Ličko-senjska	21 681	7 334	33,8	2 595	12,0	1 406	6,5	10 346	47,7
9.	Virovitičko-podravska	11 601	6 147	53,0	1 637	14,1	263	2,3	3 554	30,6
10.	Požeško-slavonska	9 305	1 178	12,7	184	2,0	76	0,8	7 867	84,5
11.	Brodsko-posavska	23 803	21 104	88,7	2 429	10,2	270	1,1	0	0,0
12.	Zadarska	43 118	14 161	32,8	6 858	15,9	14 140	32,8	7 959	18,5
13.	Osječko-baranjska	11 953	8 679	72,6	830	7,0	350	2,9	2 094	17,5
14.	Šibensko-kninska	13 866	6 902	49,8	3 972	28,6	386	2,8	2 606	18,8
15.	Vukovarsko-srijemska	14 430	7 646	53,0	1 939	13,4	164	1,2	4 681	32,4
16.	Splitsko-dalmatinska	39 621	12 289	31,0	8 721	22,0	9 050	22,8	9 561	24,2
17.	Istarska	55 423	13 697	24,7	4 318	7,8	4 195	7,6	33 213	59,9
18.	Dubrovačko-neretvanska	18 089	8 374	46,3	1 248	6,9	6 004	33,2	2 463	13,6
19.	Međimurska	28 417	22 296	78,5	5 403	19,0	718	2,5	0	0
20.	Grad Zagreb	325 166	174 549	53,7	0	0,0	728	0,2	149 889	46,1
	Ukupno	911 660	486 055	53,3	77 053	8,5	77 817	8,5	270 735	29,7

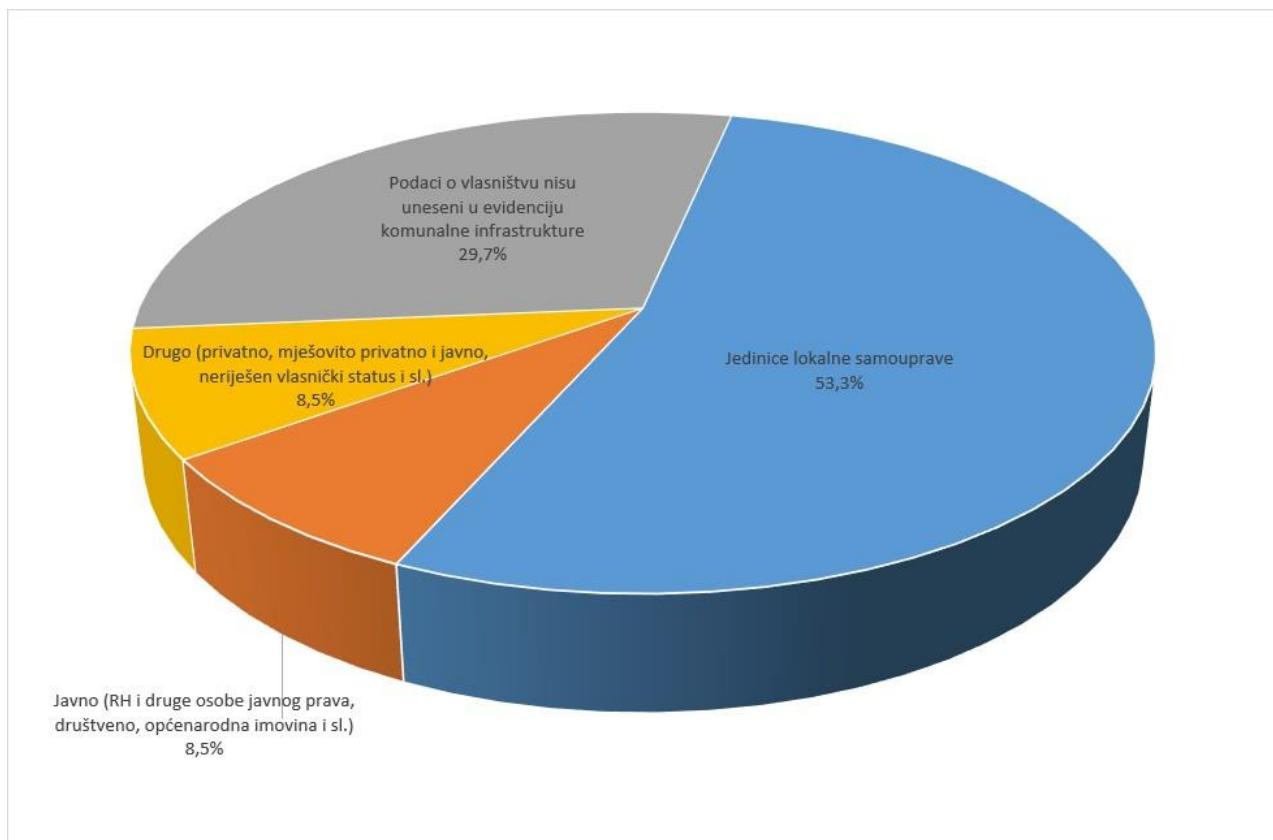
*Sisačko-moslavačka županije nije obuhvaćena zbog potresa

Prema podacima iz tablice najveći broj objekata i uređaja komunalne infrastrukture evidentirao je Grad Zagreb (325 166). Slijede Primorsko-goranska županija (136 025), Istarska županija (55 423), Karlovačka županija (43 419) i Zadarska županija (43 118).

U grafičkom prikazu broj 2 daje se struktura ukupne komunalne infrastrukture u Republici Hrvatskoj prema vlasništvu, dok se u grafičkom prikazu broj 3 daje podatak o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema vrstama propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

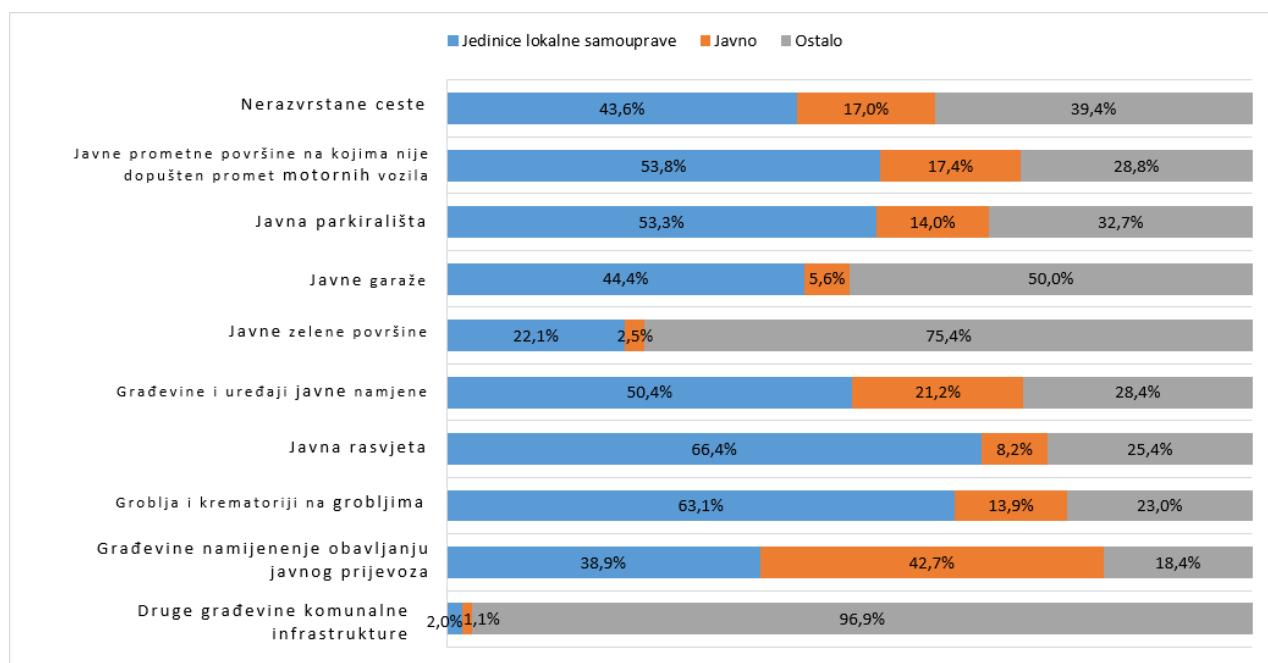
Grafički prikaz broj 2

Komunalna infrastruktura u Republici Hrvatskoj, prema vlasništvu

Grafički prikaz broj 3

Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom u Republici Hrvatskoj, prema vrstama

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, komunalna infrastruktura se gradi u skladu s programom građenja komunalne infrastrukture ili u skladu s ugovorom ili drugim aktom određenim posebnim zakonom, a održava se u skladu s programom održavanja komunalne infrastrukture ili u skladu s ugovorom ili drugim aktom određenim ovim Zakonom ili posebnim zakonom. Navedeni programi donose se za kalendarsku godinu te se predstavničkom tijelu podnose izvješća o njihovu izvršenju.

Revizijom je utvrđeno da su programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture donijele sve jedinice lokalne samouprave, osim Općine Zrinski Topolovac u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji i Općine Derenje u Osječko-baranjskoj županiji. Izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture donijele su 484 ili 90,1 % jedinice lokalne samouprave obuhvaćenih revizijom.

U tablici broj 4 daju se podaci o rashodima za građenje komunalne infrastrukture po županijama, prema programima i izvješćima o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture za 2019.

Tablica broj 4

**Rashodi za građenje komunalne infrastrukture jedinica lokalne samouprave,
po županijama za 2019.**

u kn

Redni broj	Županija	Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Zagrebačka	270.981.055,00	187.296.994,00	69,1
2.	Krapinsko-zagorska	176.102.678,00	135.474.256,00	76,9
3.	Karlovačka	175.683.486,00	128.199.303,00	73,0
4.	Varaždinska	165.486.641,00	135.891.119,00	82,1
5.	Koprivničko-križevačka	129.734.828,00	82.341.642,00	63,5
6.	Bjelovarsko-bilogorska	104.136.081,00	78.943.048,00	75,8
7.	Primorsko-goranska	311.548.324,00	205.815.747,00	66,1
8.	Ličko-senjska	94.562.126,00	64.571.900,00	68,3
9.	Virovitičko-podravska	75.873.369,00	60.096.421,00	79,2
10.	Požeško-slavonska	55.291.694,00	43.846.799,00	79,3
11.	Brodsko-posavska	138.102.415,00	98.925.847,00	71,6
12.	Zadarska	222.739.795,00	146.880.158,00	65,9
13.	Osječko-baranjska	320.177.484,00	200.721.504,00	62,7
14.	Šibensko-kninska	116.357.916,00	85.289.620,00	73,3
15.	Vukovarsko-srijemska	202.094.069,00	136.508.686,00	67,6
16.	Splitsko-dalmatinska	480.692.486,00	284.535.768,00	59,2
17.	Istarska	323.244.761,00	192.647.167,00	59,6
18.	Dubrovačko-neretvanska	201.381.852,00	134.498.803,00	66,8
19.	Međimurska	167.737.071,00	147.033.678,00	87,7
20.	Grad Zagreb	215.500.000,00	149.016.188,00	69,1 ⁴
	Ukupno	3.947.428.131,00	2.698.534.648,00	68,4

*Sisačko-moslavačka županije nije obuhvaćena zbog potresa

Rashodi jedinica lokalne samouprave na području Republike Hrvatske za građenje komunalne infrastrukture, prema programima građenja komunalne infrastrukture i izvješćima o izvršenju, za 2019. planirani su u iznosu od 3.947.428.131,00 kn, a ostvareni su u iznosu od 2.698.534.648,00 kn, što je 1.248.893.483,00 kn ili 31,6 % manje od plana.

⁴ Programom građenja komunalne infrastrukture Grada Zagreba i izvješćem o njegovu izvršenju nisu obuhvaćeni svi rashodi za građenje komunalne infrastrukture, stoga su u tablici iskazani manji od ostvarenih.

Prema županijama, vrijednosno najznačajniji rashodi za građenje komunalne infrastrukture ostvareni su u Splitsko-dalmatinskoj županiji u iznosu od 284.535.768,00 kn, Primorsko-goranskoj županiji u iznosu od 205.815.747,00 kn, Osječko-baranjskoj županiji u iznosu od 200.721.504,00 kn, Istarskoj županiji u iznosu od 192.647.167,00 kn i Zagrebačkoj županiji u iznosu od 187.296.994,00 kn.

Dio jedinica lokalne samouprave je u programima građenja komunalne infrastrukture planirao i ostvario rashode koji se ne odnose na građenje komunalne infrastrukture, kao što su rashodi za građenje građevina za javnu vodoopskrbu, javnu odvodnju otpadnih voda, gospodarenje otpadom, gradnju i ulaganja u upravne zgrade i dječje vrtiće. Rashodi koji se ne odnose na građenje komunalne infrastrukture ostvareni su u iznosu od 605.940.292,00 kn i čine 22,5 % ukupno ostvarenih rashoda za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture za 2019. *Navedeno je opisano pod naslovom ovog izvješća: Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom.*

U tablici broj 5 daju se podaci o rashodima za održavanje komunalne infrastrukture u po županijama, prema programima i izvješćima o izvršenju programa održavanja za 2019.

Tablica broj 5

**Rashodi za održavanje komunalne infrastrukture jedinica lokalne samouprave,
po županijama za 2019.**

u kn

Redni broj	Županija	Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Zagrebačka	248.788.083,00	233.534.741,00	93,9
2.	Krapinsko-zagorska	70.622.259,00	63.438.170,00	89,8
3.	Karlovačka	102.654.804,00	96.318.763,00	93,8
4.	Varaždinska	97.997.082,00	88.995.698,00	90,8
5.	Koprivničko-križevačka	53.144.024,00	50.058.174,00	94,2
6.	Bjelovarsko-bilogorska	68.978.508,00	64.678.148,00	93,8
7.	Primorsko-goranska	286.812.589,00	260.831.768,00	90,9
8.	Ličko-senjska	68.591.860,00	59.180.329,00	86,3
9.	Virovitičko-podravska	44.384.290,00	43.440.622,00	97,9
10.	Požeško-slavonska	30.576.893,00	28.379.295,00	92,8
11.	Brodsko-posavska	57.149.273,00	50.929.526,00	89,1
12.	Zadarska	174.987.330,00	159.716.595,00	91,3
13.	Osječko-baranjska	144.705.919,00	133.615.383,00	92,3
14.	Šibensko-kninska	79.414.230,00	75.958.671,00	95,6
15.	Vukovarsko-srijemska	114.734.409,00	104.937.575,00	91,5
16.	Splitsko-dalmatinska	354.747.536,00	327.601.394,00	92,3
17.	Istarska	252.164.987,00	237.786.439,00	94,3
18.	Dubrovačko-neretvanska	131.806.690,00	117.972.474,00	89,5
19.	Međimurska	42.530.347,00	37.465.777,00	88,1
20.	Grad Zagreb	995.739.340,00	972.010.536,00	97,6
	Ukupno	3.420.530.453,00	3.206.850.078,00	93,8

*Sisačko-moslavačka županije nije obuhvaćena zbog potresa

Rashodi jedinica lokalne samouprave na području Republike Hrvatske za održavanje komunalne infrastrukture, prema programima o održavanju komunalne infrastrukture i izvješćima o izvršenju, za 2019. planirani su u iznosu od 3.420.530.453,00 kn, a ostvareni su u iznosu od 3.206.850.078,00 kn, što je 213.680.375,00 kn ili 6,2 % manje od plana.

Prema županijama, vrijednosno najznačajniji rashodi za održavanje komunalne infrastrukture ostvareni su u Gradu Zagrebu u iznosu od 972.010.536,00 kn, Splitskoj-dalmatinskoj županiji u iznosu od 327.601.394,00 kn, Primorsko-goranskoj županiji u iznosu od 260.831.768,00 kn, Istarskoj županiji u iznosu od 237.786.439,00 kn i Zagrebačkoj županiji u iznosu od 233.534.741,00 kn.

Pojedine jedinice lokalne samouprave su u programima održavanja komunalne infrastrukture planirale i ostvarile rashode koji se ne odnose na održavanje komunalne infrastrukture, kao što su rashodi za održavanje građevina za javnu vodoopskrbu, javnu odvodnju otpadnih voda i gospodarenje otpadom, upravnih zgrada te druge rashode. Rashodi koji se ne odnose na održavanje komunalne infrastrukture ostvareni su u iznosu od 72.904.984,00 kn i čine 2,3 % ukupno ostvarenih rashoda za izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture za 2019. *Navedeno je opisano pod naslovom ovog izvješća: Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom.*

NALAZ

Revizijom su utvrđene nepravilnosti i propusti koje su utjecale na ocjenu učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Republike Hrvatske, a odnose se na evidentiranje komunalne infrastrukture, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom, upravljanje komunalnom infrastrukturom, te nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom.

Evidentiranje komunalne infrastrukture

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, jedinica lokalne samouprave ustrojava i vodi evidenciju komunalne infrastrukture. Evidencija treba sadržavati podatke o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se nalazi, o vlasniku i osobi koja njome upravlja te podatke o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture, radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture te aktima s tim u vezi.

Revizijom je utvrđeno da je većina jedinica lokalne samouprave ustrojila evidenciju komunalne infrastrukture. Evidenciju nije ustrojilo 40 ili 7,4 % jedinica lokalne samouprave. U Varaždinskoj županiji, Virovitičko-podravskoj županiji i Brodsko-posavskoj županiji evidenciju su ustrojile sve jedinice lokalne samouprave. Također je utvrđeno da neke od navedenih evidencija ne sadrže neke propisane podatke, poput podatka o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom i osobi koja njome upravlja, podatke o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture te radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi. U Evidenciju dio jedinica lokalne samouprave nije unio dio podataka ili komunalnu infrastrukturu nije sistematizirao po vrsti i nazivu ili podaci nisu uneseni na način da iz njih bude vidljivo za koje je građevine komunalne infrastrukture završen postupak upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru te koja je komunalna infrastruktura upisana u zemljišne knjige i evidentirana u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu jedinice lokalne samouprave.

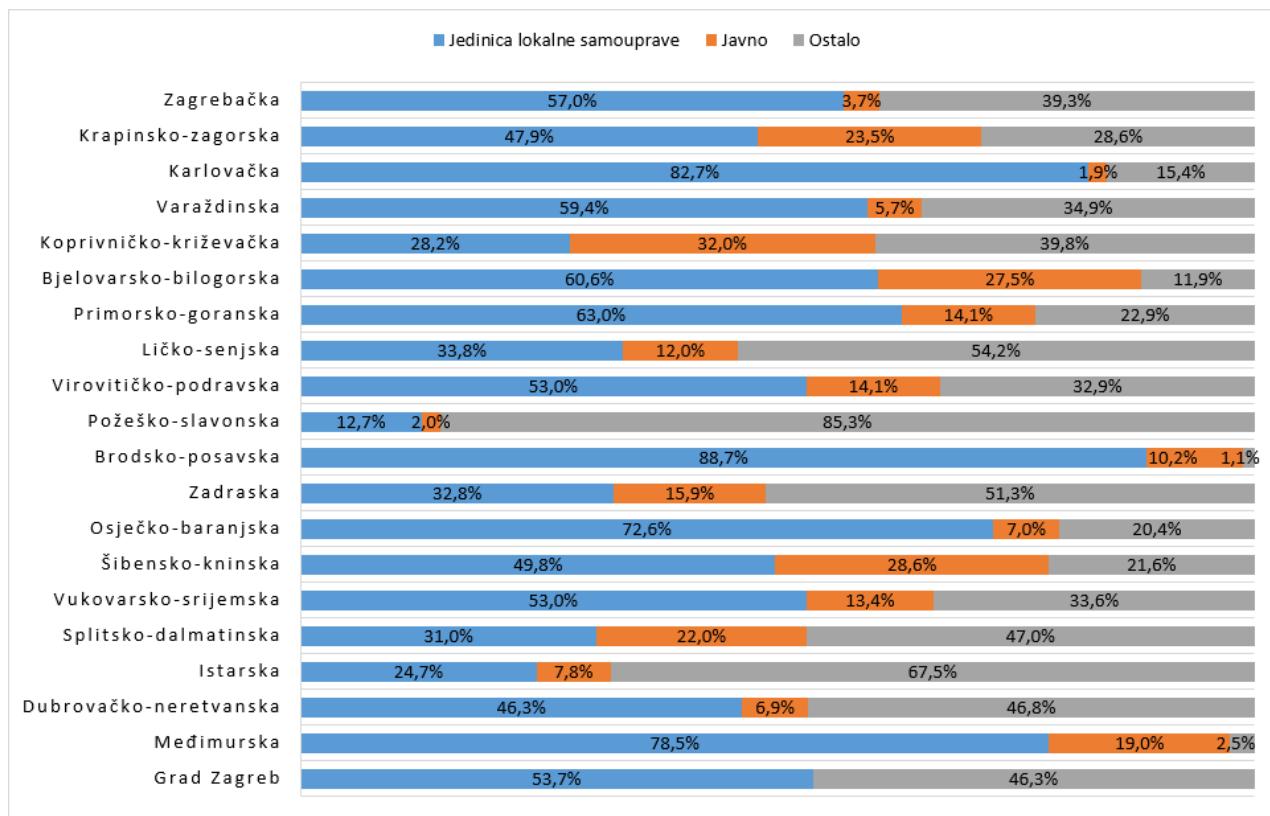
Državni ured za reviziju naložio je jedinicama lokalne samouprave ustrojiti evidenciju cjelokupne komunalne infrastrukture na području jedinice lokalne samouprave te ju ažurirati tako da sadrži sve podatke propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju preporučio je jedinicama lokalne samouprave unesene podatke za evidentiranu komunalnu infrastrukturu sistematizirati po vrstama i nazivima komunalne infrastrukture, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture. Također je preporučio podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu jedinice lokalne samouprave, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

U grafičkom prikazu broj 4 daju se podaci o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom po županijama.

Grafički prikaz broj 4

Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom po županijama

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, jedinice lokalne samouprave dužne su poduzimati aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na svom području u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, odnosno donositi odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i za izgrađenu komunalnu infrastrukturu pribavljati geodetske elaborate izvedenog stanja, koji se dostavljaju nadležnom суду i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu jedinice lokalne samouprave. Revizijom je utvrđeno da pojedine jedinice lokalne samouprave nisu provodile navedene aktivnosti i/ili nisu provodile dio aktivnosti.

Državni ured za reviziju naložio je jedinicama lokalne samouprave poduzimati aktivnosti radi evidentiranja komunalne infrastrukture na području jedinice lokalne samouprave u zemljišnim knjigama i katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom судu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu, odnosno suvlasništvu jedinice lokalne samouprave i/ili javnog isporučitelja koji upravlja komunalnom infrastrukturom, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, podaci o komunalnoj infrastrukturi, kao i o drugoj imovini, evidentiraju se i u knjigovodstvu jedinice lokalne samouprave, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14, 115/15, 87/16, 3/18, 126/19 i 108/20). Prema odredbama navedenog Pravilnika, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja.

Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitim izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Uputom o priznavanju, mjerenu i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske, Ministarstva financija iz siječnja 2018. (<https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/drzavnariznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>), propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih finansijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Revizijom je utvrđeno da pojedine jedinice lokalne samouprave u poslovnim knjigama nisu evidentirale te popisom imovine i obveza obuhvatile dio objekata i uređaja komunalne infrastrukture. Dio jedinica lokalne samouprave ne vodi analitičku knjigovodstvenu evidenciju dugotrajne imovine koja sadrži nabavnu, otpisanu i sadašnju vrijednost svake građevine i uređaja komunalne infrastrukture. Također, revizijom je utvrđeno da je usporedba podataka između evidencije komunalne infrastrukture i poslovnih knjiga te popisa imovine i obveza otežana i ili nije moguća, jer navedena evidencija ne sadrži prepoznatljivu oznaku koja bi bila poveznica s poslovnim knjigama (primjerice, inventurni broj, račun iz Računskog plana i slično).

Državni ured za reviziju naložio je jedinicama lokalne samouprave voditi analitičke knjigovodstvene evidencije komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinansijske imovine, tako da iz njih bude vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost svake građevine ili uređaja te na kraju svake poslovne godine popisivati imovinu i obveze, procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ju evidentirati u poslovnim knjigama, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu te Uputom o priznavanju, mjerenu i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

Državni ured za reviziju preporučio je jedinicama lokalne samouprave za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinansijske imovine odrediti identifikacijski broj, odnosno prepoznatljivu oznaku s pomoću koje bi se podaci iz evidencije komunalne infrastrukture, analitičke knjigovodstvene evidencije i popisa imovine i obveza međusobno povezali, a radi dobivanja potpune informacije o svakom objektu i uređaju komunalne infrastrukture.

Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave utvrđuje komunalne djelatnosti koje se obavljaju na njihovu području i načine obavljanja. Komunalne djelatnosti propisane su odredbama navedenog Zakona, a predstavničko tijelo može utvrditi i druge djelatnosti od značaja za jedinicu lokalne samouprave. Komunalne djelatnosti mogu obavljati trgovačko društvo čiji je osnivač/suosnivač jedinica lokalne samouprave, ustanova čiji je osnivač/suosnivač jedinica lokalne samouprave, vlastiti komunalni pogon, pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o povjeravanju komunalnih poslova te pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji.

Revizijom je utvrđeno da su jedinice lokalne samouprave donijele odluke o komunalnim djelatnostima, kojima su utvrstile djelatnosti koje će se obavljati na njihovu području. Međutim, neke jedinice lokalne samouprave navedene odluke nisu uskladile s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi i/ili nisu utvrstile način obavljanja pojedinih djelatnosti (102 jedinice lokalne samouprave ili 19,0 % nisu odlukama za pojedine djelatnosti utvrstile način obavljanja).

Državni ured za reviziju naložio je jedinicama lokalne samouprava donijeti odluku o komunalnim djelatnostima kojom će se utvrditi komunalne djelatnosti na području jedinice lokalne samouprave i organizacijski oblici njihova obavljanja u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, komunalna infrastruktura gradi se i održava u skladu s programom građenja komunalne infrastrukture i programom održavanja komunalne infrastrukture koji se izrađuju u skladu s predvidivim i raspoloživim sredstvima i izvorima financiranja, a donosi ih predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave za kalendarsku godinu istodobno s donošenjem proračuna te se objavljuju u službenom glasilu.

Revizijom je utvrđeno da su programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. donijele sve jedinice lokalne samouprave, osim Općine Zrinski Topolovac i Općine Derenje. Također je utvrđeno da su jedinice lokalne samouprave programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture donijele istodobno s proračunom i objavile ih u službenom glasilu, osim Općine Kraljevec na Sutli, Derenje, Punitovci, Negoslavci, Stari Mirkovci, Sućuraj, Pribislavec i Zrinski Topolovac. Osim toga, utvrđeno je da veliki broj jedinica lokalne samouprave nije donio program građenja i/ili program održavanja komunalne infrastrukture sa svim elementima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi.

Državni ured za reviziju naložio je jedinicama lokalne samouprave donijeti programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, i to istodobno s proračunom te ih objaviti u službenom glasilu u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Također, naložio je programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane Zakonom o komunalnom gospodarstvu.

Revizijom je utvrđeno da programi građenja i programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže i rashode koji se ne odnose na građenje i održavanje komunalne infrastrukture, primjerice: za ulaganja u domove kulture, dječje vrtiće, objekte i uređaje vodoopskrbe. Prema podacima iz programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, ukupno ostvareni rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture ostvareni su u iznosu od 5.905.384.726,00 kn, od čega se na komunalnu infrastrukturu odnosi 5.226.539.450,00 kn ili 88,5 %, o čemu se podatak po županijama daje u Prilogu 2.

Državni ured za reviziju preporučio je jedinicama lokalne samouprave u programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje i održavanje komunalne infrastrukture te na građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Također je propisano da gradonačelnik, odnosno općinski načelnik, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnosi predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za prethodnu kalendarsku godinu, koja se objavljuju u službenom glasilu.

Revizijom je utvrđeno da izvješće o stanju u prostoru nisu izradile 384 ili 71,5 % jedinica lokalne samouprave obuhvaćenih revizijom. Gradonačelnici i načelnici u 485 ili 90,3 % jedinica lokalne samouprave sastavili su izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture i podnijeli ih predstavničkom tijelu na usvajanje, dok 52 ili 9,7 % jedinica lokalne samouprave to nije učinilo. Također, 80 ili 14,9 % jedinica lokalne samouprave navedena izvješća nije objavilo u službenom glasilu. Podaci o donesenim izvješćima o stanju u prostoru i izvješćima o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture te o objavi u službenom glasilu, po županijama, daju se u Prilogu 1.

Državni ured za reviziju je jedinicama lokalne samouprave naložio sastaviti i predstavničkom tijelu podnijeti izvješće o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture te ih objaviti u službenom glasilu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu propisano je da su jedinice lokalne samouprave dužne donijeti odluke o komunalnom doprinosu i komunalnoj naknadi u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu navedenog Zakona, a odluke o vrijednosti boda komunalne naknade donesene do stupanja na snagu Zakona iz srpnja 2018. važe do isteka godine za koju su doneseni.

Revizijom je utvrđeno da pojedine jedinice lokalne samouprave nisu odluku o komunalnoj naknadi, o komunalnom doprinosu i o vrijednosti boda komunalne naknade u propisanom roku uskladile s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi.

Državni ured za reviziju je jedinicama lokalne samouprave preporučio odluke o komunalnoj naknadi, o komunalnom doprinosu i o vrijednosti boda uskladiti s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

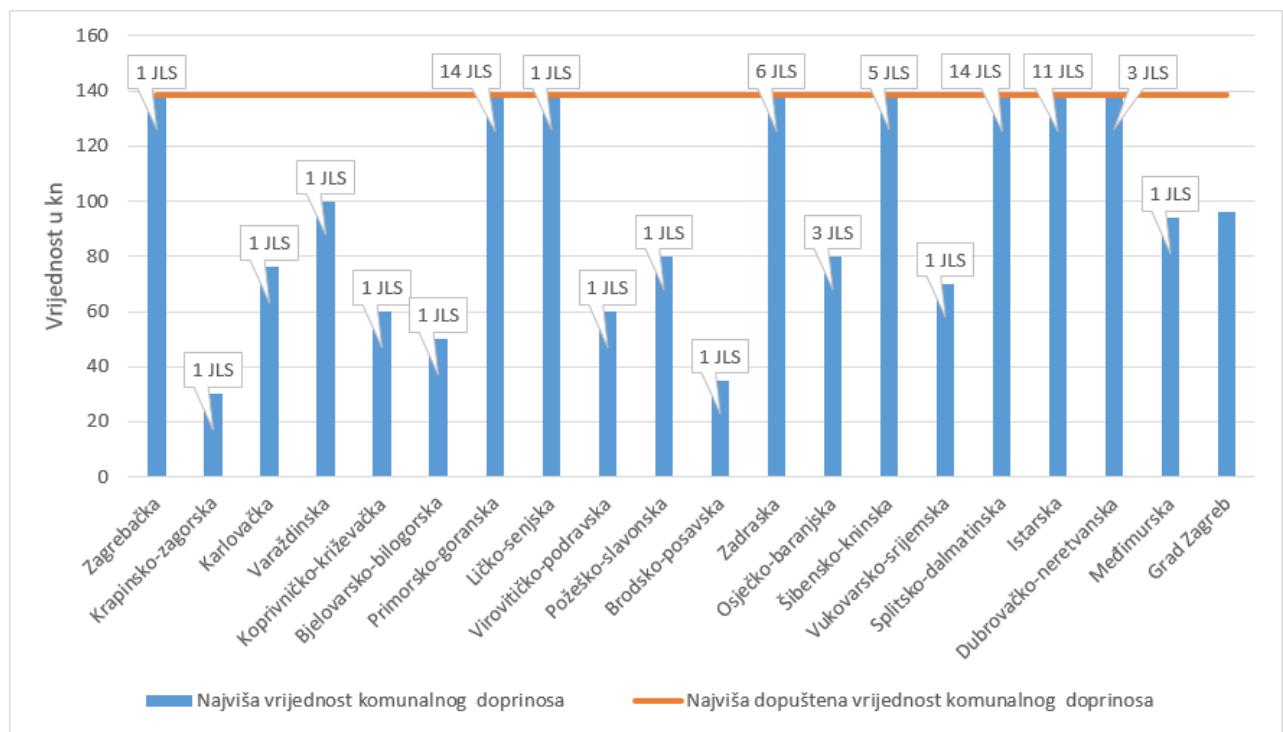
Jedinice lokalne samouprave su odlukom o komunalnom doprinosu uglavnom utvrdile zone za plaćanje komunalnog doprinsosa, uvjete i način plaćanja, područja zona, jediničnu vrijednost, način i rokove plaćanja te opće uvjete i razloge zbog kojih se u pojedinim slučajevima može odobriti djelomično ili potpuno oslobođanje od plaćanja komunalnog doprinsosa.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određuje se za pojedine zone tako da je vrijednost najviša za prvu zonu, a manja za svaku iduću zonu, pri čemu vrijednost za prvu zonu ne može biti viša od 10,0 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj u iznosu od 1.382,86 kn, koje je objavio ministar nadležan za graditeljstvo kao Podatak o prosječnim troškovima građenja kubnog metra (m^3) građevine u Republici Hrvatskoj (Narodne novine 98/18).

Revizijom je utvrđeno da je najniža jedinična vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosila 0,30 kn, a najviša 138,30 kn te da nijedna jedinica lokalne samouprave nije utvrdila vrijednost komunalnog doprinosa u iznosu većem od 10,0 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj. Najvišu jediničnu vrijednost boda utvrdio je 21 grad i 34 općine, o čemu se daju podaci u Prilogu 3.

U grafičkom prikazu broj 5 daje se prikaz broja jedinica lokalne samouprave u kojima je utvrđena najviša vrijednost komunalnog doprinosa, po županijama, te najviše vrijednosti komunalnog doprinosa propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Grafički prikaz broj 5

Jedinice lokalne samouprave su odlukom o komunalnoj naknadi uglavnom utvrdile područja zona u kojima se naplaćuje komunalna naknada, naselja u kojima se naknada naplaćuje, koeficijent zone, koeficijent namjene, rok plaćanja, nekretnine važne za jedinicu lokalne samouprave koje se u potpunosti ili djelomično oslobođaju od plaćanja komunalne naknade, opće uvjete i razloge zbog kojih se u pojedinim slučajevima može odobriti potpuno ili djelomično oslobođanje od plaćanja komunalne naknade te nadležnost za donošenje rješenja o komunalnoj naknadi. Najvišu jediničnu vrijednost boda utvrdilo je pet jedinica lokalne samouprave. U Prilogu 4 daje se pregled najviše i najniže vrijednosti boda komunalne naknade korisne površine stambenog prostora u prvoj zoni u jedinicama lokalne samouprave, po županijama.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, jedinice lokalne samouprave dužne su donijeti odluku o komunalnom redu, odnosno postojecu uskladiti u roku od godinu dana s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi. Također, odlukom se mora osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama.

Revizijom je utvrđeno da manji broj jedinica lokalne samouprave nije u propisanom roku odluku o komunalnom redu uskladio s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi te da veći broj navedenih odluka ne sadrži odredbe kojima se osigurava mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama.

Državni ured za reviziju preporučio je jedinicama lokalne samouprave donijeti odluku o komunalnom redu kojom će se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu propisane su komunalne djelatnosti kojima se osigurava održavanje komunalne infrastrukture i uslužne djelatnosti kojima se pojedinačnim korisnicima pružaju usluge nužne za svakodnevni život i rad na području jedinice lokalne samouprave. Prema Zakonu, komunalne djelatnosti kojima se osigurava održavanje komunalne infrastrukture su održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda, održavanje javnih zelenih površina, održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene, održavanje groblja i krematorija unutar groblja, održavanje čistoće javnih površina i održavanje javne rasvjete, a uslužne komunalne djelatnosti kojima se korisnicima pružaju usluge nužne za svakodnevni život i rad su usluge parkiranja na uređenim javnim površinama i u javnim garažama, usluge javnih tržnica na malo, usluge ukopa i kremiranje pokojnika u krematoriju unutar groblja, komunalni linijski prijevoz putnika i obavljanje dimnjačarskih poslova. Osim navedenih djelatnosti, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave može odlukom odrediti da se komunalnom djelatnošću smatraju i druge djelatnosti kojima se kontinuirano zadovoljavaju životne potrebe stanovništva na njezinu području, ako po svom sadržaju i značenju predstavljaju nezamjenjiv uvjet života i rada u naselju, ako su pretežno uslužnog karaktera te ako se obavljaju prema načelima komunalnog gospodarstva. Također, može odlukom pobliže odrediti poslove koji se smatraju obavljanjem propisanih komunalnih djelatnosti.

Osim toga, prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, komunalne djelatnosti mogu obavljati trgovačko društvo i javna ustanova koje osniva jedinica lokalne samouprave ili više jedinica lokalne samouprave zajedno i koji imaju status javnog isporučitelja koji upravlja komunalnom infrastrukturom, služba, odnosno vlastiti pogon koji osniva jedinica lokalne samouprave, koja u tom slučaju ima status javnog isporučitelja koji upravlja komunalnom infrastrukturom, jer vlastiti pogon nema svojstvo pravne osobe, te pravna i fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji ili ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

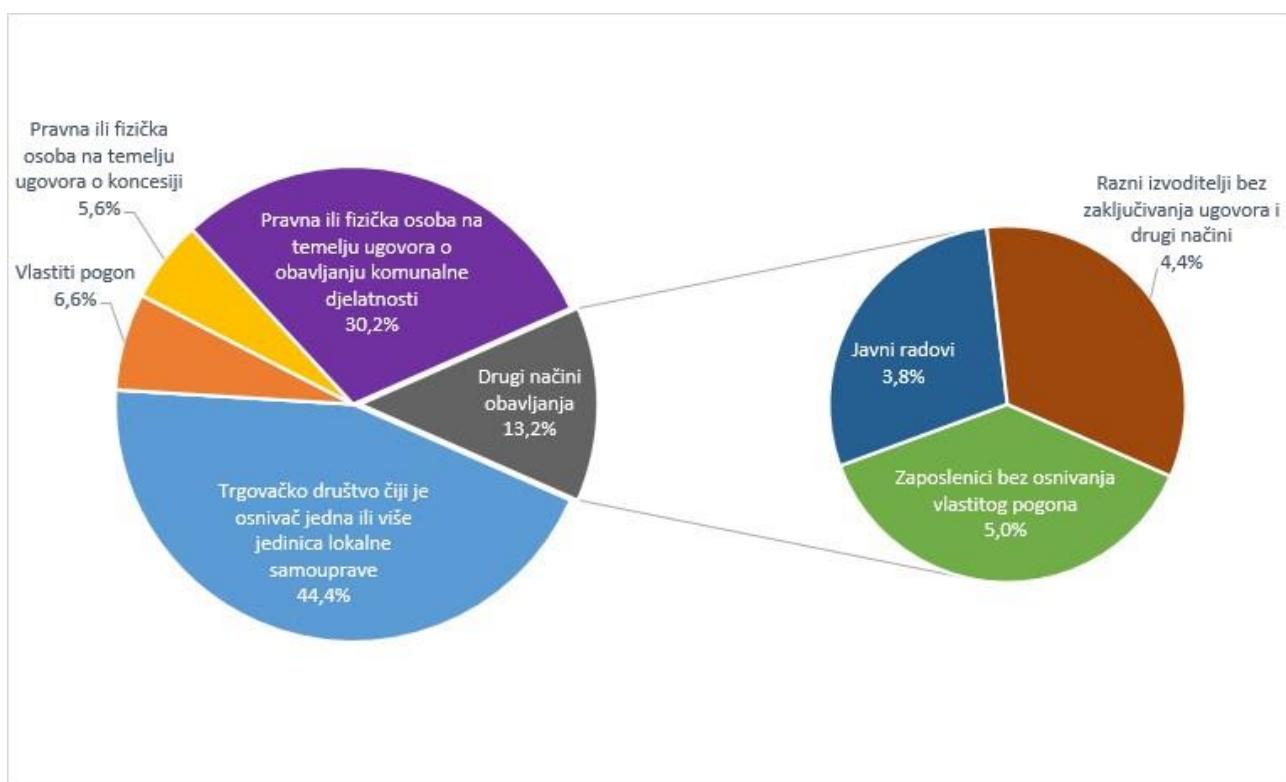
Revizijom je utvrđeno da su jedinice lokalne samouprave na temelju donesenih odluka organizale obavljanje komunalnih djelatnosti kojima se osigurava održavanje komunalne infrastrukture i uslužnih komunalnih djelatnosti. Neke jedinice lokalne samouprave su osim komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu utvrđile i druge djelatnosti od značaja za jedinicu lokalne samouprave. Međutim, neke jedinice lokalne samouprave dio komunalnih djelatnosti utvrđenih odlukama predstavničkog tijela nisu obavljale i/ili njihovo obavljanje nisu povjerile na utvrđeni način.

Najučestaliji oblik obavljanja komunalnih djelatnosti je putem trgovačkog društva čiji je osnivač jedna ili više jedinica lokalne samouprave s udjelom od 44,4 % te pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti s 30,2 %. Komunalne djelatnosti putem vlastitog komunalnog pogona obavlja 6,6 % jedinica lokalne samouprave. O navedenom se daje podatak u grafičkom prikazu broj 6.

U grafičkom prikazu broj 6 daje se struktura načina obavljanja komunalnih djelatnosti u Republici Hrvatskoj.

Grafički prikaz broj 6

Način obavljanja komunalnih djelatnosti

Najveći broj jedinica koje obavljaju dio komunalnih djelatnosti putem vlastitog pogona je u Osječko-baranjskoj županiji (jedanaest) te u Brodsko-posavskoj županiji, Istarskoj županiji i Splitsko-dalmatinskoj županiji (osam). Podatak o broju jedinica lokalne samouprave u kojima komunalne djelatnosti obavlja vlastiti pogon i njihovu udjelu u ukupnom broju jedinica lokalne samouprave u županiji daje se u Prilogu 5.

Revizijom je također utvrđeno da su pojedine jedinice lokalne samouprave komunalne djelatnosti obavljale na način koji nije propisan odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Pojedine komunalne djelatnosti obavljali su zaposlenici jedinice lokalne samouprave bez osnivanja vlastitog komunalnog pogona, putem javnih radova ili putem narudžbenice, bez zaključivanja ugovora. U Prilogu 6 daje se podatak o broju jedinica lokalne samouprave u kojima su komunalne djelatnosti obavljali zaposlenici bez osnivanja vlastitog pogona i njihovu udjelu u ukupnom broju jedinica lokalne samouprave u županiji.

Državni ured za reviziju naložio je jedinicama lokalne samouprave komunalne djelatnosti povjeravati na načine propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i odlukama predstavničkog tijela.

Odredbama članka 44. Zakona propisano je da se koncesijom može steći pravo obavljanja komunalnih djelatnosti i pravo korištenja komunalne infrastrukture radi obavljanja komunalnih djelatnosti pružanja usluge parkiranja na uređenim javnim površinama i u javnim garažama, pružanja usluga javnih tržnica na malo, komunalnog linjskog prijevoza putnika, obavljanja dimnjačarskih poslova i održavanja javne rasvjete. Revizijom je utvrđeno da su jedinice lokalne samouprave komunalnu djelatnost održavanja javne rasvjete u pravilu povjeravale vlastitim trgovačkim društvima, odnosno pravnim ili fizičkim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, a ne putem koncesije, s obzirom na to da se radi o komunalnoj djelatnosti koja se financira isključivo iz proračuna jedinice lokalne samouprave, a ne o uslužnoj komunalnoj djelatnosti čijim bi obavljanjem koncesionar ostvario prihode, naplatom cijene komunalne usluge, iz kojih bi mogao plaćati koncesijsku naknadu.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, jedinica lokalne samouprave može obavljanje komunalne djelatnosti povjeriti drugoj jedinici lokalne samouprave na području iste ili druge županije, ako na to pristane njezino predstavničko tijelo, pri čemu se međusobna prava i obveze također uređuju pisanim ugovorom. Revizijom je utvrđeno da je većina jedinica lokalne samouprave komunalne djelatnosti obavljala samostalno. Neke jedinice lokalne samouprave su zajednički osnovale trgovačka društva za obavljanje komunalnih djelatnosti (trgovačka društva čiji je osnivač više jedinica lokalne samouprave). Većina jedinica lokalne samouprave, od uslužnih komunalnih djelatnosti, organizirala je pružanje usluge ukopa pokojnika i dimnjačarske poslove, dok su pojedine jedinice lokalne samouprave organizirale i druge propisane djelatnosti (pružanje usluge parkiranja na uređenim javnim površinama i u javnim garažama, usluge javnih tržnica na malo te komunalni linijski prijevoz putnika).

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika, odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljaju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Revizijom je utvrđeno da su jedinice lokalne samouprave za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na njihovu području osigurale donošenje cjenika, a većina je donesene cjenike javno objavila. Većina jedinica lokalne samouprave nije osigurala donošenje općih uvjeta isporuke komunalnih usluga. Većina jedinica lokalne samouprave je opće uvjete isporuke komunalnih usluga javno objavila na jedan ili više propisanih načina, dok neke navedeno nisu učinile.

Državni ured za reviziju naložio je jedinicama lokalne samouprave osigurati donošenje cjenika i/ili općih uvjeta isporuke za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na njihovu području, uz suglasnost načelnika/gradonačelnika, odnosno predstavničkog tijela te njihovo javno objavljivanje, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., u Republici Hrvatskoj⁵ za građenje i održavanje komunalne infrastrukture utrošeno je 5.905.384.726,00 kn, od čega se 678.845.276,00 kn 11,5 % odnosi na objekte koji prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nisu komunalna infrastruktura te rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture iznose 5.226.539.450,00 kn.

---

⁵ Bez Sisačko-moslavačke županije

Izvori financiranja su šumski doprinos, pomoći, donacije, opći prihodi i primici, komunalna naknada, grobna naknada, naknada za nezakonito izgrađene građevine, vodni doprinos, sredstva za zakup ribnjaka, naknada za prenamjenu poljoprivrednog zemljišta, sredstva od zakupa poljoprivrednog zemljišta i komunalni doprinos. Prema podacima iz finansijskih izvještaja, komunalni i šumski doprinos te komunalna naknada, prihodi namijenjeni za gradnju i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. ostvareni su u iznosu od 3.537.886.008,00 kn. Podaci o ostvarenim prihodima od komunalne naknade i doprinosa te šumskog doprinosa i o ostvarenim rashodima za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. daju se u Prilogu 2.

Revizijom je utvrđeno da jedinice lokalne samouprave u programima i izvješćima o izvršenju programa održavanja nisu rashode iskazivale prema vrstama komunalne infrastrukture propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu ili su ih za više djelatnosti iskazivale skupno. Također, utvrđeno je da su rashodi za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture ostvarivani znatno ispod ili iznad plana (odstupanje veće od 20,0 %), odnosno da rashodi nisu realno planirani.

Državni ured za reviziju preporučio je jedinicama lokalne samouprave planirati i ostvarivati rashode za održavanje komunalne infrastrukture prema vrstama propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Također, preporučio je kod značajnijeg odstupanja ili prekoračenja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja, odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje ili prekoračenje plana, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

Slika broj 8

Izvor: Državni ured za reviziju

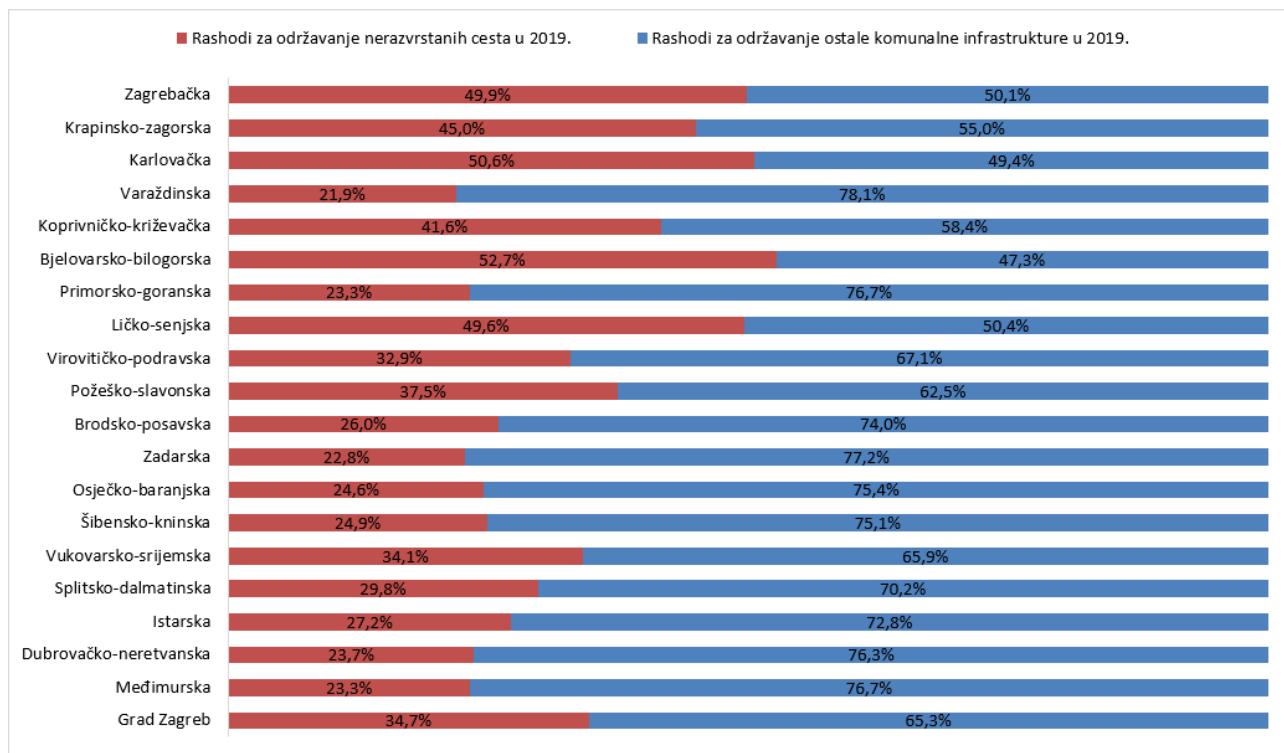
U grafičkom prikazu broj 7 daju se podaci o ukupno ostvarenim rashodima za održavanje komunalne infrastrukture te rashodi za održavanje cesta, po županijama.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, rashodi za održavanje komunalne infrastrukture odnose se na održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda, održavanje javnih zelenih površina, održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene, održavanje groblja i krematorija unutar groblja, održavanje čistoće javnih površina i održavanje javne rasvjete.

U Republici Hrvatskoj ukupno ostvareni rashodi za održavanje komunalne infrastrukture u 2019. ostvareni su u iznosu od 3.133.945.094,00 kn. Najveći udjel u ukupnim rashodima imaju rashodi za održavanje cesta.

Grafički prikaz broj 7

**Udjel rashoda za održavanje nerazvrstanih cesta
u ukupno ostvarenim rashodima za održavanje komunalne infrastrukture**

Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolažati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju jedinice lokalne samouprave imaju, a odnose se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Revizijom je utvrđeno da jedinice lokalne samouprave organiziraju, financiraju i nadziru građenje i održavanje komunalne infrastrukture te održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provode sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unapređenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolažu podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja.

Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi učinkovitog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj površini i osvijetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana.

Također, mogu se analizirati i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika jedinice lokalne samouprave te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu sa stanjem i korištenjem komunalne infrastrukture, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija i drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučio je jedinicama lokalne samouprave analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučio je uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

OCJENA UČINKOVITOSTI UPRAVLJANJA KOMUNALNOM FRASTRUKTUROM U JEDINICAMA LOKALNE SAMOUPRAVE

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Republike Hrvatske (bez Sisačko-moslavačke županije). Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, provjeriti normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom, provjeriti upravljuju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima, ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom te ocijeniti učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na korištenje komunalne infrastrukture.

Na temelju revizijom utvrđenih činjenica, primjenjujući utvrđene kriterije, Državni ured za reviziju ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u **26 jedinica lokalne samouprave učinkovito**, jer jedinice lokalne samouprave imaju cjelovite podatke o komunalnoj infrastrukturi, normativno su uredile upravljanje komunalnom infrastrukturom, komunalnom infrastrukturom upravljuju pažnjom dobrog gospodara te je uspostavljen učinkovit sustav nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom.

Upravljanje komunalnom infrastrukturom ocijenio je u **198 jedinica lokalne samouprave učinkovito, pri čemu su potrebna određena poboljšanja**, jer su utvrđeni određeni propusti koji ne utječu bitno na upravljanje komunalnom infrastrukturom.

Upravljanje komunalnom infrastrukturom ocijenio je u **299 jedinica lokalne samouprave djelomično učinkovito**, jer se utvrđene nepravilnosti i propusti u vezi s evidentiranjem i vođenjem podataka o komunalnoj infrastrukturi, normativnim uređenjem, upravljanjem komunalnom infrastrukturom te funkcioniranjem sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom.

Upravljanje komunalnom infrastrukturom ocijenio je u **14 jedinica lokalne samouprave neučinkovito**, jer su utvrđene nepravilnosti i propusti koje bitno utječu na evidentiranje i vođenje podataka o komunalnoj infrastrukturi, normativno uređenje te funkcioniranje sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju dao je jedinicama lokalne samouprave sljedeće naloge i preporuke:

- Ustrojiti evidenciju cjelokupne komunalne infrastrukture na području jedinice lokalne samouprave te ju ažurirati tako da sadrži sve podatke propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.
- U evidenciji komunalne infrastrukture sistematizirati podatke po vrstama i nazivima komunalne infrastrukture, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture.

- Poduzimati aktivnosti radi evidentiranja komunalne infrastrukture na području jedinice lokalne samouprave u zemljšnjim knjigama i katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljšne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu, odnosno suvlasništvu jedinice lokalne samouprave i/ili javnog isporučitelja koji upravlja komunalnom infrastrukturom, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.
- U evidenciju komunalne infrastrukture podatke o vlasništvu unositi na način da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljšne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu jedinice lokalne samouprave, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljšne knjige i evidentiranja u katastru.
- Voditi analitičke knjigovodstvene evidencije komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine, koja je u glavnoj knjizi evidentirana sintetički, tako da iz njih bude vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost svake građevine ili uređaja, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.
- Za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.
- Na kraju svake poslovne godine u okviru popisa imovine i obveza, procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te je evidentirati u poslovnim knjigama, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenu i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.
- Donijeti odluku o komunalnim djelatnostima kojom će se komunalne djelatnosti na području jedinice lokalne samouprave i organizacijski oblici njihova obavljanja odrediti u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi te uskladiti odredbe odluke o komunalnim djelatnostima kojima će se urediti obavljanje komunalnih djelatnosti s organizacijskim oblicima njihova obavljanja.
- Programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane Zakonom o komunalnom gospodarstvu (opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture, izvore financiranje, rashode po objektima i drugo).
- U programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture planirati rashode koji se odnose na građenje i održavanje komunalne infrastrukture te na građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.
- Podnosići izvješća o izvršenju programa građenja, odnosno održavanja komunalne infrastrukture predstavničkom tijelu te ih objavljivati u službenom glasilu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

- Odluke o komunalnom doprinosu i komunalnom redu uskladiti s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu te provoditi mjere propisane odlukom o komunalnom redu radi održavanja komunalnog reda na području jedinice lokalne samouprave.
- Odlukama o komunalnom redu utvrditi mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.
- Obavljanje svih komunalnih djelatnosti na području jedinice lokalne samouprave na načine propisane odlukama predstavničkih tijela lokalne samouprave.
- Osigurati javno objavlјivanje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalnih usluga za sve uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području jedinice lokalne samouprave, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.
- U programima građenja, odnosno održavanja komunalne infrastrukture i izvješćima o njihovu izvršenju iskazivati sve rashode koji se odnose na građenje i održavanje komunalne infrastrukture, odnosno na obavljanje komunalnih djelatnosti kojima se osigurava održavanje komunalne infrastrukture te rashode za građenje iskazivati po vrstama komunalne infrastrukture na koju se odnose, a rashode za održavanje po komunalnim djelatnostima kojima se osigurava održavanje komunalne infrastrukture, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i odluke o komunalnim djelatnostima.
- Kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja, odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.
- Izvješća o izvršenju programa građenja, odnosno održavanja komunalne infrastrukture uskladiti s programima građenja, odnosno održavanja u pogledu iskazivanja planiranih aktivnosti i rashoda za njihovu provedbu.
- Obavljanje komunalnih djelatnosti povjeravati pravnim i fizičkim osobama na temelju pisanog ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti te ugovarati sve propisane elemente, uključujući i jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.
- Analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti.
- Donijeti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Državni ured za reviziju mišljenja je da bi se provedbom navedenih naloga i preporuka postigla poboljšanja u vezi s evidentiranjem komunalne infrastrukture, normativnim uređenjem, upravljanjem komunalnom infrastrukturom i nadzorom nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom, čime bi se povećala učinkovitost jedinicama lokalne samouprave u upravljanju komunalnom infrastrukturom i zadovoljavanju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Prilog broj 1

Podaci o donesenim izvješćima o stanju u prostoru i izvješćima o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture te o objavi u službenom glasilu, po županijama

Redni broj	Županija	Broj JLS u županiji	Broj JLS koje su donijele programe građenja i održavanja	Broj JLS koje su objavile programe u službenom glasilu	Broj JLS koje su podnijele izvješće o izvršenju programa predstavničkom tijelu	Broj JLS koje su objavile izvješća u službenom glasilu	Broj JLS koje su izradile izvješće o stanju u prostoru
1	2	3	4	5	6	7	
1.	Zagrebačka	34	34	34	34	34	19
2.	Krapinsko-zagorska	32	32	31	31	26	6
3.	Karlovачka	22	22	22	22	22	7
4.	Varaždinska	28	28	28	25	24	8
5.	Koprivničko-križevačka	25	25	25	25	18	2
6.	Bjelovarsko-bilogorska	23	22	22	22	22	2
7.	Primorsko-goranska	36	36	36	36	34	23
8.	Ličko-senjska	12	12	12	12	12	6
9.	Virovitičko-podravska	16	16	16	16	16	3
10.	Požeško-slavonska	10	10	10	10	10	4
11.	Brodsko-posavska	28	28	28	27	27	4
12.	Zadarska	34	34	34	25	23	6
13.	Osječko-baranjska	42	41	40	37	34	24
14.	Šibensko-kninska	20	20	20	19	16	4
15.	Vukovarsko-srijemska	31	31	29	30	27	15
16.	Splitsko-dalmatinska	55	55	54	38	38	10
17.	Istarska	41	41	41	38	37	7
18.	Dubrovačko-neretvanska	22	22	22	13	13	6
19.	Međimurska	25	25	24	24	24	1
20.	Grad Zagreb	1	1	1	1	0	1
Ukupno		537	535	529	485	457	158

*Sisačko-moslavačka županije nije obuhvaćena zbog potresa

Prilog broj 2

Prihodi od komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa te rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019., po županijama

Redni broj	Županija	Prihodi				Rashodi			Udjel ukupnih prihoda u rashodima u %
		Komunalni doprinos	Komunalna naknada	Šumski doprinos	Ukupno	Građenje komunalne infrastrukture	Održavanje komunalne infrastrukture	Ukupno	
		1	2	3	4	5 (2 + 3 + 4)	6	7	8 (6 + 7)
1.	Zagrebačka	50.222.607,00	157.996.504,00	5.774.838,00	213.993.949,00	137.419.240,00	229.956.383,00	367.375.623,00	58,2
2.	Krapinsko-zagorska	3.353.107,00	35.465.129,00	495.727,00	39.313.963,00	106.986.706,00	59.757.743,00	166.744.449,00	23,6
3.	Karlovačka	4.160.070,00	83.503.776,00	8.050.346,00	95.714.192,00	72.700.547,00	95.324.860,00	168.025.407,00	57,0
4.	Varaždinska	12.311.404,00	60.518.608,00	564.536,00	73.394.548,00	87.357.275,00	84.387.461,00	171.744.736,00	42,7
5.	Koprivničko-križevačka	4.692.563,00	51.182.434,00	6.484.333,00	62.359.330,00	66.767.403,00	49.836.524,00	116.603.927,00	53,5
6.	Bjelovarsko-bilogorska	4.468.346,00	29.258.780,00	14.272.242,00	47.999.368,00	58.397.158,00	63.389.784,00	121.786.942,00	39,4
7.	Primorsko-goranska	108.058.544,00	308.273.137,00	16.175.917,00	432.507.598,00	189.407.277,00	254.235.055,00	443.642.332,00	97,5
8.	Ličko-senjska	19.893.524,00	32.023.049,00	6.575.579,00	58.492.152,00	50.268.915,00	57.829.374,00	108.098.289,00	54,1
9.	Virovitičko-podravska	2.639.646,00	25.533.138,00	10.039.157,00	38.211.941,00	40.796.730,00	39.995.300,00	80.792.030,00	47,3
10.	Požeško-slavonska	2.757.962,00	17.583.689,00	6.464.815,00	26.806.466,00	39.526.150,00	28.379.295,00	67.905.445,00	39,5
11.	Brodsko-posavska	5.932.109,00	36.715.163,00	5.372.477,00	48.019.749,00	81.959.186,00	50.530.340,00	132.489.526,00	36,2
12.	Zadarska	80.680.868,00	119.198.362,00	657.048,00	200.536.278,00	102.025.435,00	155.574.013,00	257.599.448,00	77,8
13.	Osječko-baranjska	23.867.671,00	101.143.771,00	10.155.389,00	135.166.831,00	164.233.159,00	124.992.123,00	289.225.282,00	46,7
14.	Šibensko-kninska	36.540.141,00	60.637.289,00	5.905,00	97.183.335,00	77.975.941,00	74.986.759,00	152.962.700,00	63,5
15.	Vukovarsko-srijemska	4.456.947,00	40.272.821,00	16.859.212,00	61.588.980,00	99.940.222,00	99.715.583,00	199.655.805,00	30,9
16.	Splitsko-dalmatinska	182.870.393,00	280.962.485,00	32.310,00	463.865.188,00	239.780.688,00	311.614.964,00	551.395.652,00	84,1
17.	Istarska	140.617.763,00	200.997.208,00	104.176,00	341.719.147,00	163.160.378,00	231.633.966,00	394.794.344,00	86,6
18.	Dubrovačko-neretvanska	33.271.748,00	79.146.261,00	0,00	112.418.009,00	80.895.862,00	112.329.254,00	193.225.116,00	58,2
19.	Medimurska	8.093.397,00	24.579.488,00	110.027,00	32.782.912,00	83.979.896,00	37.465.777,00	121.445.673,00	27,0
20.	Grad Zagreb	195.536.939,00	759.962.191,00	312.942,00	955.812.072,00	149.016.188,00	972.010.536,00	1.121.026.724,00	85,3
	Ukupno	924.425.749,00	2.504.953.283,00	108.506.976,00	3.537.886.008,00	2.092.594.356,00	3.133.945.094,00	5.226.539.450,00	67,7

*Sisačko-moslavačka županije nije obuhvaćena zbog potresa

Prilog broj 3

Jedinice lokalne samouprave u kojima je utvrđena najviša vrijednost komunalnog doprinosa, po županijama, te najviše vrijednosti komunalnog doprinosa propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu

Redni broj	Županija	Jedinice lokalne samouprave s najvišom vrijednosti komunalnog doprinosa	Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa za 1. zonu u kn/m ³	Postotak najviše jedinične vrijednosti komunalnog doprinosa za 1. zonu u odnosu na prosječne troškove građenja m ³ građevine u RH
1	2	3	4	
1.	Zagrebačka	Grad Samobor	138	10
		Grad Velika Gorica	78	5,6
		Grad Dugo Selo	70	5,1
		Općine Križ i Rugvica	60	4,3
		Grad Zaprešić	58	1,5
2.	Krapinsko-zagorska	Općina Veliko Trgovišće	30	2,2
		Gradovi Orljavje i Zabok	20	1,4
		Općine Konjščina i Zlatar Bistrica	18	1,3
		Općine Kumrovec, Marija Bistrica i Stubičke Toplice	15	1,1
		Gradovi Donja Stubica, Krapina i Pregrada, Općine Kraljevec na Sutli, Krapinske Toplice i Zagorska Sela	10	0,7
3.	Karlovačka	Grad Karlovac	76	5,5
		Gradovi Ozalj i Slunj	22	1,6
		Općina Generalski Stol	20	1,4
		Općina Lasinja	17	1,2
		Gradovi Duga Resa i Ogulin	16	1,2
4.	Varaždinska	Općina Jalžabet	100	7,2
		Grad Varaždin	80	5,8
		Općina Cestica	70	5,1
		Općina Beretinec	50	3,6
		Općina Sveti Đurđ	40	2,9
5.	Koprivničko-križevačka	Grad Koprivnica	60	4,3
		Grad Križevci	40	2,9
		Grad Đurdevac i Općina Koprivnički Ivanec	30	2,2
		Općina Legrad	10	0,7
		Općina Kloštar Podravski i Virje	8	0,6
6.	Bjelovarsko-bilogorska	Grad Bjelovar	50	3,6
		Grad Garešnica	40	2,9
		Općina Nova Rača	22	1,6
		Grad Čazma	21	1,5
		Općina Končanica	20	1,4
7.	Primorsko-goranska	Grad Crikvenica	138,29	10
		Gradovi Krk, Mali Lošinj, Novi Vinodolski, Opatija, Općine Baška, Dobrinj, Lopar, Lovran, Malinska Dubašnica,	138	10

Redni broj	Županija	Jedinice lokalne samouprave s najvišom vrijednosti komunalnog doprinosu	Jedinična vrijednost komunalnog doprinosu za 1. zonu u kn/m ³	Postotak najviše jedinične vrijednosti komunalnog doprinosu za 1. zonu u odnosu na prosječne troškove građenja m ³ građevine u RH
1	2	3	4	
		Mošćenička Draga, Omišalj, Punat i Vrbnik		
		Grad Cres	130	9,4
		Grad Rijeka	117,55	8,5
		Općina Vinodolska Općina	111	8
8.	Ličko-senjska	Grad Novalja	138	10
		Općina Karlobag	120	8,7
		Grad Gospić i Općina Perušić	60	4,3
		Grad Senj	42	3
		Grad Otočac, Općine Lovinac i Udbina	30	2,2
9.	Virovitičko-podravska	Grad Virovitica	60	4,3
		Grad Slatina	30	2,2
		Općina Lukač	22	1,6
		Grad Orahovica	18	1,3
		Općina Pitomača	15,4	1,1
10.	Požeško-slavonska	Grad Požega	80	5,8
		Gradovi Lipik i Pakrac	25	1,8
		Grad Pleternica	20	1,4
		Općina Velika	13,5	1
		Općina Jakšić	10	0,7
11.	Brodsko-posavska	Grad Slavonski Brod	35	2,5
		Grad Nova Gradiška	30	2,2
		Općina Klakar	24	1,7
		Općine Bukovlje i Oprisavci	20	1,5
		Općina Sibinj	18	1,3
12.	Zadarska	Grad Pag	138,29	10
		Gradovi Biograd na Moru i Nin, Općine Kolan, Pašman i Starigrad	138	10
		Grad Zadar, Općine Sveti Filip i Jakov i Tkon	135	9,8
		Općine Pakoštane i Vir	130	9,4
		Općina Kukljica	129	9,3
13.	Osječko-baranjska	Gradovi Đakovo, Osijek i Valpovo	80	5,8
		Općina Antunovac	78	5,6
		Grad Beli Manastir	45	3,3
		Grad Našice	36	2,6
		Grad Donji Miholjac i Općina Čepin	30	2,2
14.	Šibensko-kninska	Grad Vodice, Općine Primošten, Rogoznica, Tisno i Tribunj	138	10
		Grad Šibenik	135	9,8
		Općina Murter-Kornati	130	9,4
		Grad Skradin i Općina Unešić	75	5,4
		Grad Knin	70	5,1
15.	Vukovarsko-srijemska	Grad Vukovar	70	5,1

Redni broj	Županija	Jedinice lokalne samouprave s najvišom vrijednosti komunalnog doprinosu	Jedinična vrijednost komunalnog doprinosu za 1. zonu u kn/m ³	Postotak najviše jedinične vrijednosti komunalnog doprinosu za 1. zonu u odnosu na prosječne troškove građenja m ³ građevine u RH
1	2	3	4	
16.	Splitsko-dalmatinska	Grad Županja	60	4,3
		Grad Vinkovci	50	3,6
		Opcina Cerna	20,7	1,5
		Opcina Lovas	20	1,5
17.	Istarska	Općina Baška Voda	138,3	10
		Gradovi Hvar, Makarska, Solin, Split, Supetar, Općine Bol, Brela, Marina, Podstrana, Postira, Seget, Sutivan i Tučepi	138	10
		Općine Dugi Rat, Klis i Podgora	135	9,8
		Grad Vis, Općine Lećevica i Milna	130	9,4
		Grad Stari Grad i Općina Selca	120	8,7
18.	Dubrovačko-neretvanska	Gradovi Umag-Umag i Pula-Pola i Općina Grožnjan-Grisignano	138,29	10
		Općine Bale-Valle i Marčana	138,28	10
		Gradovi Novigrad-Cittanova i Vodnjan-Dignano, Općine Funtana-Fontane, Medulin, Tar Vabriga-Torre Abrega i Vrsar-Orsera	138	10
		Grad Buje-Buje	135	9,8
		Općina Kaštela Labinci-Castellier S. Domenica	130	9,4
19.	Međimurska	Grad Dubrovnik, Općine Dubrovačko primorje i Župa Dubrovačka	138	10
		Općina Konavle	132	9,5
		Grad Korčula	100	13,8
		Općina Mljet	80	5,8
		Grad Metković i Općina Trpanj	70	5,1
20.	Grad Zagreb	Općina Nedelišće	94	6,8
		Grad Čakovec i Općina Mala Subotica	60	4,3
		Grad Prelog	48	3,5
		Grad Mursko Središće	35	2,5
		Općine Strahoninec, Sveti Juraj na Bregu i Šenkovec	25	1,8

*Sisačko-moslavačka županije nije obuhvaćena zbog potresa

Prilog broj 4

Najviša i najniža vrijednost boda komunalne naknade korisne površine stambenog prostora u 1. zoni u jedinicama lokalne samouprave, po županijama

Redni broj	Županija	Najviša vrijednost boda komunalne naknade u kn/m ²	Jedinica lokalne samouprave	Najniža vrijednost boda komunalne naknade u kn/m ²	Jedinica lokalne samouprave
1	2	3	4	5	
1.	Zagrebačka	14,4	Općina Rugvica	0,6	Općina Pokupsko
2.	Krapinsko-zagorska	9,6	Grad Zabok	0,25	Općina Gornja Stubica
3.	Karlovачka	8,4	Grad Karlovac	1,32	Općina Kamanje
4.	Varaždinska	6	Gradovi Varaždin i Novi Marof	1,2	Općine Sračinec i Trnovec Bartolovečki
5.	Koprivničko-križevačka	36	Općina Kalnik	0,2	Općina Koprivnički Bregi
6.	Bjelovarsko-bilogorska	6	Općine Veliko Trojstvo i Žrinski Topolovac	0,17	Općina Berek
7.	Primorsko-goranska	62,4	Općina Viškovo	0,05 - 0,45	Općina Jelenje
8.	Ličko-senjska	12	Grad Senj	2,4	Općina Udbina
9.	Virovitičko-podravska	6,6	Grad Virovitica	1,95	Općina Zdenci
10.	Požeško-slavonska	5,04	Grad Pakrac	0,2	Općine Brestovac, Čaglin i Velika
11.	Brodsko-posavska	7,2	Općina Davor	0,1	Općina Klakar
12.	Zadarska	12	Općina Vir	1,56	Općina Tkon
13.	Osječko-baranjska	8,4	Grad Osijek	1,2	Općina Satnica Đakovačka
14.	Šibensko-kninska	9	Općina Biskupija	2,16	Općina Bilice
15.	Vukovarsko-srijemska	6	Gradovi Vinkovci i Vukovar	1,2	Općina Markušica
16.	Splitsko-dalmatinska	26,4	Grad Solin	0,18	Općina Lovreć
17.	Istarska	36	Općina Pićan	0,28	Općina Svetvinčenat
18.	Dubrovačko-neretvanska	6	Grad Dubrovnik	0,1	Općina Zažablje
19.	Međimurska	6	Općina Goričan	1	Općina Šenkovec
20.	Grad Zagreb	10,44	Grad Zagreb	-	

*Sisačko-moslavačka županije nije obuhvaćena zbog potresa

Prilog broj 5

Broj jedinica lokalne samouprave u kojima komunalne djelatnosti obavlja vlastiti pogon i njihov udjel u ukupnom broju jedinica lokalne samouprave, po županijama

Redni broj	Županija	Broj JLS	Broj JLS u kojima komunalne djelatnosti obavlja vlastiti pogon	Udjel JLS u kojima dio komunalnih djelatnosti obavlja vlastiti pogon u ukupnom broju JLS u županiji
	1	2	3	4 (3/2 * 100)
1.	Zagrebačka	34	4	11,8
2.	Krapinsko-zagorska	32	4	12,5
3.	Karlovačka	22	7	31,8
4.	Varaždinska	28	4	14,3
5.	Koprivničko-križevačka	25	2	8,0
6.	Bjelovarsko-bilogorska	23	1	4,3
7.	Primorsko-goranska	36	4	11,1
8.	Ličko-senjska	12	0	0,0
9.	Virovitičko-podravska	16	1	6,3
10.	Požeško-slavonska	10	4	40,0
11.	Brodsko-posavska	28	8	28,6
12.	Zadarska	34	6	17,6
13.	Osječko-baranjska	42	11	26,2
14.	Šibensko-kninska	20	0	0,0
15.	Vukovarsko-srijemska	31	3	9,7
16.	Splitsko-dalmatinska	55	8	14,5
17.	Istarska	41	8	19,5
18.	Dubrovačko-neretvanska	22	1	4,5
19.	Međimurska	25	0	0,0
20.	Grad Zagreb	1	0	0,0
Ukupno		537	76	14,2

*Sisačko-moslavačka županije nije obuhvaćena zbog potresa

Prilog broj 6

Broj jedinica lokalne samouprave u kojima komunalne djelatnosti obavljaju zaposlenici bez osnivanja vlastitog pogona i njihov udjel u ukupnom broju jedinica lokalne samouprave, po županijama

Redni broj	Županija	Broj JLS	Broj JLS u kojima komunalne djelatnosti obavljaju zaposlenici bez osnivanja vlastitog pogona	Udjel JLS u kojima dio komunalnih djelatnosti obavljaju zaposlenici bez osnivanja vlastitog pogona u ukupnom broju JLS u županiji
	1	2	3	4 (3/2 * 100)
1.	Zagrebačka	34	2	5,9
2.	Krapinsko-zagorska	32	12	37,5
3.	Karlovačka	22	0	0,0
4.	Varaždinska	28	9	32,1
5.	Koprivničko-križevačka	25	12	48,0
6.	Bjelovarsko-bilogorska	23	2	8,7
7.	Primorsko-goranska	36	0	0,0
8.	Ličko-senjska	12	0	0,0
9.	Virovitičko-podravska	16	7	43,8
10.	Požeško-slavonska	10	0	0,0
11.	Brodsko-posavska	28	3	10,7
12.	Zadarska	34	0	0,0
13.	Osječko-baranjska	42	8	19,0
14.	Šibensko-kninska	20	0	0,0
15.	Vukovarsko-srijemska	31	5	16,1
16.	Splitsko-dalmatinska	55	5	9,1
17.	Istarska	41	0	0,0
18.	Dubrovačko-neretvanska	22	0	0,0
19.	Međimurska	25	12	48,0
20.	Grad Zagreb	1	0	0,0
Ukupno		537	77	14,3

*Sisačko-moslavačka županije nije obuhvaćena zbog potresa